

รายงานผลการสำรวจประชากรนกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ 2559

(Khao Yai Bird Census 2016)

จัดทำโดย

สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย

ไก่ฟ้าพญาลอ (*Lophura diardi*) เพศผู้ ภาพถ่ายโดย: आयुวัฒน์ เจียรวัฒนกก

บทคัดย่อ

ระหว่างวันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2559 สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย ได้จัดโครงการ “สำรวจประชากรนกเขาใหญ่ 2559” ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เพื่อเปิดโอกาสให้นักดูนกและประชาชนทั่วไป ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์นกและธรรมชาติ และตระหนักถึงความสำคัญของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของผืนป่ามรดกโลก มีผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 210 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม 117 คนซึ่งปีนี้กิจกรรมจัดขึ้นในหัวข้อ “Bird wave แก่งคั่นกินแมลงป่าเขาใหญ่” ระหว่างที่กิจกรรมดำเนินไปทั้งสองวัน มีนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับคลื่นนก (bird wave) ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่เหล่าบรรดานกป่าที่กินแมลงเป็นอาหารมารวมฝูงหากินไปพร้อมๆกันในป่า

การสำรวจนกในครั้งนี้ ใช้วิธีการสำรวจแบบ MacKinnon lists ซึ่งเป็นวิธีการสำรวจที่เป็นมาตรฐาน ในจำนวน 13 เส้นทางที่ทำการสำรวจตลอดทั้งสองวัน พบนกทั้งหมด 1,931 ตัว จำนวน 167 ชนิด แบ่งออกเป็น นกประจำถิ่น จำนวน 124 ชนิด นกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์ 29 ชนิด นกอพยพผ่าน 3 ชนิด นกที่มีโอกาสเป็นได้ทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์ 5 ชนิด และนกที่มีโอกาสเป็นได้ทั้งนกอพยพผ่านและนกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์อีก 6 ชนิด โดยนกที่พบมากที่สุดในการสำรวจครั้งนี้ คือ นกแซงแซวหางออนซอน (*Dicrurus hottentottus*) จำนวน 106 ตัว และในการสำรวจครั้งนี้พบนกที่มีสถานภาพใกล้ถูกคุกคามในระดับโลก (near-threatened) 3 ชนิด ได้แก่ นกกก (*Buceros bicornis*) พบจำนวนทั้งสิ้น 12 ตัว นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว (*Anorrhinus austeni*) พบจำนวนทั้งสิ้น 6 ตัว และนกแซกเต่า (*Psittacula alexandri*) จำนวน 21 ตัว

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	2
วัตถุประสงค์	3
การดำเนินการ	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	9
รายชื่อนกที่พบมาก 5 อันดับแรก	10
ชนิดนกที่ถูกคุกคามในระดับโลกที่พบระหว่างการสำรวจ	12
รายชื่อนกทั้งหมดที่พบจากการสำรวจในปี 2559	18
ความชุกชุม	22
นกชนิดที่พบได้บ่อยมาก	22
นกชนิดที่พบได้บ่อย	24
นกชนิดที่พบได้ไม่บ่อย	27
ความถี่ในการพบนกแต่ละชนิดที่รวบรวมได้จากบัญชีรายชื่อที่ทำการสำรวจ	31
จำนวนชนิดนกที่พบในแต่ละเส้นทาง	37
จำนวนตัวของนกที่พบในแต่ละเส้นทาง	38
รายชื่อนกที่พบในแต่ละเส้นทางที่ทำการสำรวจ	39
ข้อสรุปจากการบรรยายในหัวข้อ “Bird Wave แก๊งนกกินแมลงป่าเขาใหญ่”	60
ข้อเสนอแนะ	62

รายงานการสำรวจประชากรนกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประจำปี 2559

วันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2559

หลักการและเหตุผล

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้รับประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับแรกของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด จนได้รับการประกาศเป็นมรดกอาเซียน (ASEAN Heritage Park) และได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก (UNESCO World Heritage Site) ภายใต้ชื่อกลุ่มป่า “ดงพญาเย็น-เขาใหญ่” นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ยังได้รับการขึ้นทะเบียนบันทึกเป็น “พื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก” (IBA - Important Bird Area) เนื่องจากพบว่ามีชนิดพันธุ์นกอยู่กว่า 282 ชนิด ทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพจากการบันทึกของนิค อัปเดตัน (Nick Upton) โดยนกอพยพที่เข้ามาอาศัยในฤดูหนาวบางชนิด มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ในระดับโลก เช่น นกฟีนฟุต (*Heliopais personatus*) และนกขมิ้นขาว (*Oriolus mellianus*) นอกจากนี้ยังพบ นกโกโรโกโส (*Carpococcyx renauldi*) ซึ่งเป็นนกเฉพาะถิ่นของภูมิภาคอินโดจีน และมีรายงานพบนกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์บางชนิดที่พบเห็นได้ยาก เช่น นกเดินดงพันธุ์ญี่ปุ่น (*Turdus cardis*) นกเขนน้อยหางแดง (*Larvivora sibilans*) เป็นต้น

ปัจจุบันประชาชนที่อาศัยอยู่ตามเมืองใหญ่มีวิถีชีวิตที่เร่งรีบ และมีการแข่งขันทางสังคมสูง จนทำให้เกิดภาวะเครียดสะสม ผู้คนมีโอกาสดูแลสัมผัสกับธรรมชาติน้อยมาก กิจกรรมดูนกจึงเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดประชาชนให้เข้ามาสัมผัสธรรมชาติรอบตัวโดยอาศัย “นก” เป็นสื่อ เนื่องจากเป็นสัตว์ที่สวยงาม น่ารัก สามารถทำจิตใจให้เบิกบาน มีความสุขจากการได้พบเห็น อีกทั้งการดูนกยังฝึกจิตใจให้อ่อนโยน ส่งผลให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศไทย

สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย จึงได้จัดโครงการ “สำรวจประชากรนก ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ประจำปี 2559” ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในวันเสาร์และอาทิตย์ ที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2559 เพื่อเปิดโอกาสให้นักดูนกและประชาชนทั่วไป ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเห็นความสำคัญของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในฐานะที่เป็น “พื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก” (IBA - Important Bird Area) รวมถึงได้มีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการคุ้มครองและการจัดการประชากรนก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจความหลากหลายและระดับความชุกชุมของชนิดนกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
2. เพื่อรายงานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนคุ้มครองและจัดการประชากรนกของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในอนาคต
3. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนกับองค์กรภาครัฐ ในการทำงานด้านการอนุรักษ์นก
4. เพื่อเปิดโอกาสให้นักดูนกและประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลนก

วันเวลา วันเสาร์ที่ 27 กุมภาพันธ์ 2559 และวันอาทิตย์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 06.30 – 11.00 นาฬิกา

สถานที่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้เข้าร่วม 210 คน นักนิยมนธรรมชาติ นักวิทยาศาสตร์ เด็ก นักเรียน นิสิต นักศึกษา สื่อมวลชน และอาสาสมัคร

ผู้เข้าร่วม/ทีมสำรวจ

- สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย
- กลุ่ม Go4Get
- นิสิตคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตกาญจนบุรี
- เจ้าหน้าที่ประจำองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- อาสาสมัครและสมาชิกสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย และผู้เข้าร่วมอิสระจำนวนมาก

การดำเนินการ

1. วิธีการสำรวจ

ในการสำรวจครั้งนี้จะใช้วิธีการสำรวจแบบ Mackinnon lists โดยผู้สำรวจจะใช้อุปกรณ์กล้องส่องทางไกล กล้องเทเลสโคป และอุปกรณ์บันทึกเสียง เพื่อบันทึกชนิดและจำนวนนกที่พบ รวมทั้งบันทึกเสียงของนกชนิดที่ได้ยินลงในแบบสำรวจ ซึ่งมีการกำหนดจำนวนชนิดที่พบไว้ 20 ชนิด ในแต่ละบัญชีรายชื่อ ในแต่ละบัญชีรายชื่อ มีข้อกำหนดว่า ชนิดนกที่บันทึกจะต้องไม่ซ้ำกัน เมื่อบันทึกครบ 20 ชนิดในบัญชีแรกแล้ว จึงเริ่มต้นบันทึกข้อมูลนกในบัญชีรายชื่อใหม่อีก 20 ชนิด ทำการสำรวจไปเรื่อยๆ ในระหว่างช่วงเวลา 07:00 – 11:00 น. แล้วทำการรวบรวมข้อมูลการสำรวจที่ได้ จากแต่ละชุดสำรวจ เพื่อสรุปผลการสำรวจต่อไป

2. การกำหนดเส้นทางสำรวจ

กำหนดวางแผนสำรวจ (trail) จำนวน 13 เส้นทาง โดยจะเน้นไปยังพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ป่าดิบเขา (hill evergreen forest) พุ่มหญ้า (grassland) ป่าดิบแล้ง (dry evergreen forest)

ป่าเบญจพรรณ (mixed deciduous forest) ระดับความสูงของแนวสำรวจ (altitude) ที่แตกต่างกันให้ครอบคลุมทุกระบบนิเวศ รวมถึงการกำหนดความยาวของเส้นสำรวจ (line transect) ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่ที่เป็นตัวแทนของระบบนิเวศ จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดระยะความยาวของเส้นสำรวจ 3 กิโลเมตร

ภาพที่ 1:คณะสำรวจจากคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน ภาพถ่ายโดย ดารารัตน์ สงลา

ตัวอย่างแบบฟอร์มสำรวจนกอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ แบบ Mackinnon Lists

วันที่สำรวจ :			
เวลาเริ่มต้น :		เวลาสิ้นสุด :	
สถานที่ :			List
ชื่อ/นามสกุล(ผู้สำรวจ)			
ลำดับ	ชนิดนก (Species)	จำนวน (No. of Individuals)	หมายเหตุ (Remarks)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

เส้นทางสำรวจประชากรนกทั้งหมด (Trail Site)

1. นอนงผักชี – กิโลเมตรที่ 33
2. วังจำปี – ที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
3. ศาลเจ้าพ่อเขาเขียว – กิโลเมตรที่ 3
4. เส้นทางศึกษาธรรมชาติผากล้วยไม้ – น้ำตกเหวสุวัต
5. ศูนย์ควบคุมไฟฟ้า/จุดชมวิวกิโลเมตรที่ 30 – กิโลเมตรที่ 32
6. รอบๆลานจอดรถน้ำตกเหวสุวัต
7. เส้นทางศึกษาธรรมชาติดงตั่ว - มอสิงโต
8. กิโลเมตรที่ 1 - 3 ทางขึ้นเขาเขียว
9. กิโลเมตรที่ 32 – กิโลเมตรที่ 34
10. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหลังที่ทำการฯ ค่ายหมอบุญส่ง
11. เส้นทางจากหลังค่ายสุรสวัสดิ์ – สนามกอล์ฟ
12. เส้นทางจากจุดชมวิวกิโลเมตรที่ 18 – จุดชมวิวน้ำตกธารรัตนา
13. เส้นทางจากน้ำตกเหวนรก – กิโลเมตรที่ 24

จุดนับนกเขาไทย 13 จุด

- 1.หนองผักชี
- 2.วังจำปี
- 3.ศาลเจ้าพ่อเขาเขียว
- 4.น้ำตกผากล้วยไม้
- 5.ด่านช้าง
- 6.น้ำตกเหวสุวัต
- 7.มอสิงโต
- 8.กม.1 - 3 ทางขึ้นเขาเขียว
- 9.โป่งช้าง
- 10.วังจำปี
- 11.ค่ายเอวชน
- 12.น้ำตกเหวนรก
- 13.น้ำตกผาตะแบก

ทางลงไป จ.ปราจีนบุรี
น้ำตกธารรัตนา

ตารางกิจกรรม

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2559

06:30 น. เริ่มลงทะเบียน ณ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

07:30 น. ชี้แจงวิธีการสำรวจโดยหัวหน้ากลุ่ม

08:00 น. เริ่มสำรวจประชากรนกตามเส้นทางที่กำหนด

16:30 น. ส่งผลสำรวจ

17:30 น. รับประทานอาหารเย็น

18:30 น. นายครรชิต ศรีนพวรรณ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบปะพูดคุยกับแขกที่มาร่วมงาน

18:50 น. สรุปผลการสำรวจฉบับแรกในวันแรก

19:20 น. บรรยายในหัวข้อ “Bird wave แก่งคั่นกิ้งแมลงป่าเขาใหญ่” โดย นายสมชาย นิ่มนวล
นักศึกษาปริญญาเอก ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

20:15 น. กิจกรรมชิงรางวัล

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2558

06:30 น. รับประทานอาหารเช้า

07:00 น. สำรวจประชากรนกตามเส้นทางที่กำหนด

12:00 น. ส่งผลการสำรวจ พักตามอรัยาศัย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทยมีบทบาทในการเก็บรวบรวมข้อมูลประชากรนกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในด้านความหลากหลายและความชุกชุมของชนิดนกในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่
2. ประชากรนกชนิดที่ถูกคุกคามในระดับโลกได้รับการติดตาม เพื่อนำมาจัดทำแผนการจัดการในด้านการอนุรักษ์นกในอนาคต
3. เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนกับองค์กรภาครัฐในการทำงานด้านการอนุรักษ์นก
4. ประชาชนทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นบนมีส่วนร่วมในการเก็บข้อมูลนกและเห็นความสำคัญของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ในฐานะที่เป็น “พื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นก”(IBAs - Important Bird and Biodiversity Areas) ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย

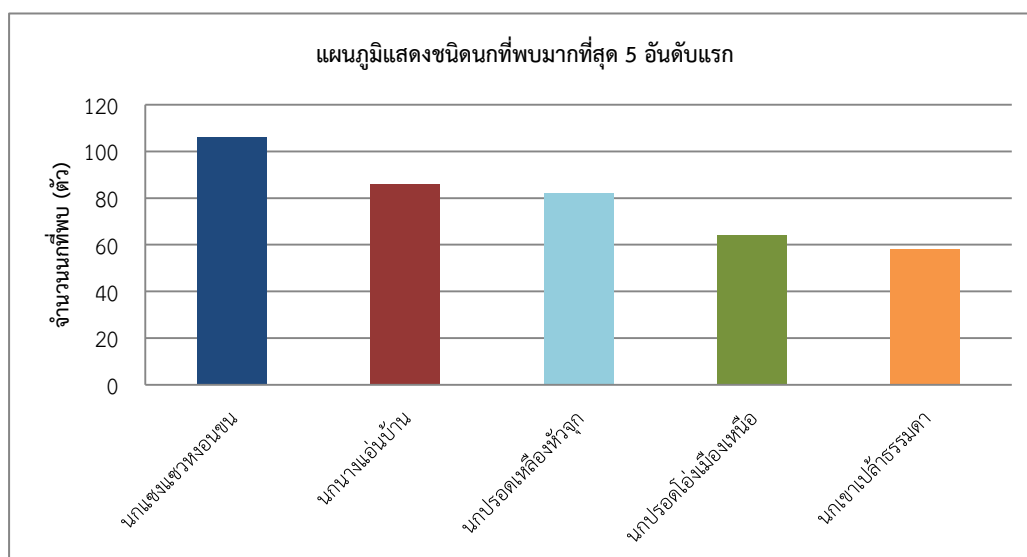
ผลการสำรวจ

ในระหว่างวันที่ 27-28 กุมภาพันธ์ 2559 ทางสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย ได้จัดกิจกรรม “โครงการนับนกเขาใหญ่ ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักที่ทางสมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย ได้จัดทำขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ซึ่งได้รับความสนใจจากบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในด้านการอนุรักษ์นกและธรรมชาติมาโดยตลอด ซึ่งจากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ที่ผ่านมา มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 210 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพียง 117 คน

จากการสำรวจพบนกทั้งหมด 1,931 ตัว จำนวน 167 ชนิด แบ่งออกเป็น นกประจำถิ่น จำนวน 122 ชนิด นกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์ 36 ชนิด นกอพยพผ่าน 3 ชนิด นกที่มีโอกาสเป็นได้ทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์ 4 ชนิด และนกที่มีโอกาสเป็นได้ทั้งนกอพยพผ่านและนกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์อีก 2 ชนิด จากการสำรวจมีนกชนิดที่พบจำนวนตัวมากที่สุด 5 อันดับแรก ดังนี้

ตารางที่ 1: รายชื่อนกที่พบมาก 5 อันดับแรก

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว	สถานภาพตามฤดูกาล
1.	นกแซงแซวหางออนซอน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	106	R/N
2.	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	86	N
3.	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	82	R
4.	นกปรอดโอ่งเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	64	R
5.	นกเขาเป๋ล้าธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	58	R

แผนภูมิที่ 1 : เปรียบเทียบชนิดนกที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก

ภาพที่ 2: นกแขว่งแขวงหงอนขน (*Dicrurus hottentottus*) นกชนิดที่พบจำนวนมากที่สุดในกิจกรรมนับนกเขาใหญ่ 2559 เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงเวลาที่ทำการสำรวจมีไม้ป่าหลายชนิด กำลังผลิดอกบานอยู่หลายจุด ทำให้พบนกแขว่งชนิดที่กินน้ำหวานดอกไม้ชนิดนี้ได้ง่ายขึ้น ภาพถ่ายโดย: आयुวัฒน์ เจียรวัฒนกกนก

ชนิดนกที่ถูกคุกคามในระดับโลกที่พบระหว่างการสำรวจ

จากจำนวนนก 167 ชนิด ที่ถูกพบในระหว่างการสำรวจ ในจำนวนนี้มีการพบนกที่ถูกคุกคามในระดับโลก 3 ชนิด ได้แก่ นกกก (*Buceros bicornis*) นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว (*Anorrhinus austeni*) และนกแขกเต้า (*Psittacula alexandri*) ซึ่งเป็นนกที่ใกล้ถูกคุกคาม (Near-threatened) ในระดับโลก แต่จำนวนตัวของนกทั้งสองชนิดพบว่าลดลงจากข้อมูลที่นับได้ในปี พ.ศ. 2558 และในปีนี้มีรายงานพบเห็นนกหัวขวานใหญ่สีเทา (*Mulleripicus pulverulentus*) ซึ่งเป็นนกอีกชนิดที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable) ที่มีรายงานพบเห็นตัวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ซึ่งในส่วนของการติดตามประชากรนกชนิดที่ถูกคุกคามเหล่านี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี จึงจะเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากรในระยะยาว

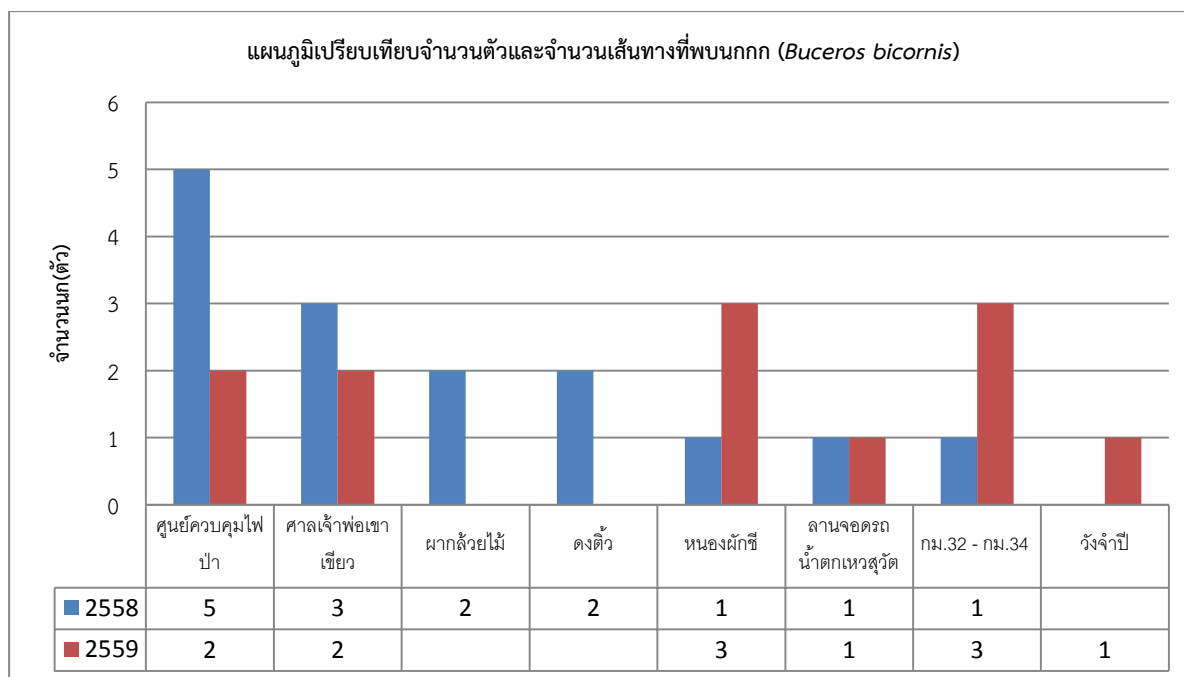
ตารางที่ 2: ชนิดนกที่ถูกคุกคามในระดับโลกที่พบระหว่างการสำรวจ

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว	สถานภาพทางด้านการอนุรักษ์	สถานภาพตามฤดูกาล
1.	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	12	NT	R
2.	นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว	<i>Anorrhinus austeni</i>	6	NT	R
3.	นกแขกเต้า	<i>Psittacula alexandri</i>	21	NT	R

ตารางที่ 3: รายละเอียดเส้นทางที่มีการพบเห็นนกกก (Buceros bicornis)

ลำดับที่	ชื่อเส้นทางสำรวจ	จำนวนตัวที่พบ
1.	หนองผักชี – กิโลเมตรที่ 33	3
2.	วังจำปี – ที่ทำการอุทยานฯ	1
3.	ศาลเจ้าพ่อเขาเขียว – กิโลเมตรที่ 3	2
4.	ศูนย์ควบคุมไฟฟ้า – จุดชมวิว กิโลเมตรที่ 30 – กิโลเมตรที่ 32	2
5.	รอบๆลานจอดรถหน้าตึกเหวสุวัต	1
6.	กิโลเมตรที่ 32 – กิโลเมตรที่ 34	3

จากการสำรวจในปี 2559 มีรายงานพบนกกก จำนวน 12 ตัว จากทั้งหมดใน 6 เส้นทาง ซึ่งจำนวนตัวที่นับได้ค่อนข้างใกล้เคียงกับปี 2558 ที่นับได้ 15 ตัว จาก 7 เส้นทาง ซึ่งเส้นทางที่พบนกกกในปีที่แล้วยังคงพบมีรายงานพบในปีนี้มีเพียงสองเส้นทางที่พบในปีที่แล้วแต่ปีนี้ไม่มีรายงานพบ เช่น เส้นทางผากล้วยไม้ถึงน้ำตกเหวสุวัต และเส้นทางดงตั่วถึงมอสิงโต

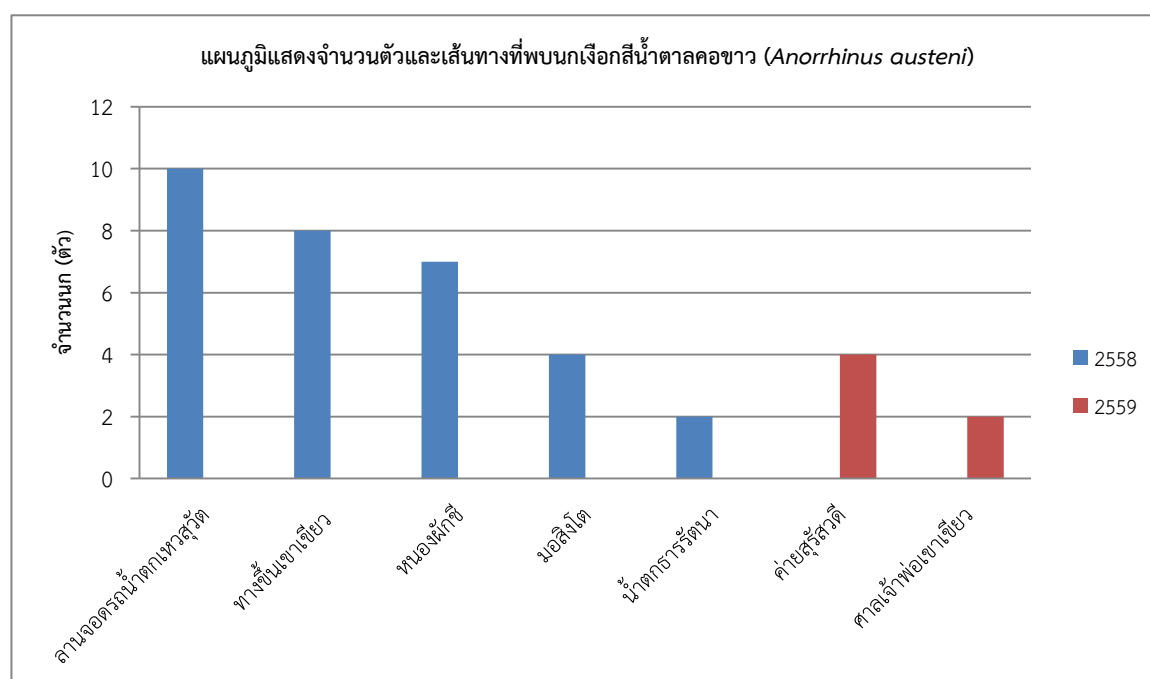
แผนภูมิที่ 2: เปรียบเทียบจำนวนตัวและเส้นทางที่พบนกกก ในปี พ.ศ. 2558 และ ปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4: รายละเอียดเส้นทางที่มีการพบเห็นนกเงือกสีน้ำตาล (*Anorrhinus austeni*)

ลำดับที่	ชื่อเส้นทางสำรวจ	จำนวนตัวที่พบ
1.	ค่ายสุรสวัสดิ์ – สนามกอล์ฟ	4
2.	ศาลเจ้าพ่อเขาเขียว – กม.3	2

จากการสำรวจในปี 2559 มีรายงานพบนกเงือกสีน้ำตาลคอขาว จำนวน 6 ตัว จาก 2 เส้นทาง ซึ่งจำนวนตัวที่นับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2558 ที่นับได้ 31 ตัว จาก 5 เส้นทาง ซึ่งเส้นทางที่สำรวจพบในปี 2559 ไม่มีข้อมูลว่าพบในเส้นทางเดิมที่มีการสำรวจพบในปี 2558

นกเงือกสีน้ำตาลจัดเป็นนกขนาดใหญ่ ที่สามารถบินหาอาหารได้ในระยะทางไกล มีการเคลื่อนย้ายฝูงหากินตามแหล่งอาหารโดยเฉพาะต้นไทรที่กำลังมีผลสุก ซึ่งอาจมีการรวมฝูงหากินในบริเวณอื่นๆ ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่อยู่ห่างจากแต่ละเส้นทางที่ทำการสำรวจและเส้นทางสำรวจทั้ง 13 เส้นทาง ค่อนข้างจะกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ตอนกลางของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยเฉพาะตามแนวถนนไม่ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ ส่งผลโอกาสที่จะพบเห็นตัวนกชนิดนี้ในบริเวณที่ทำการสำรวจมีน้อยลงในปี

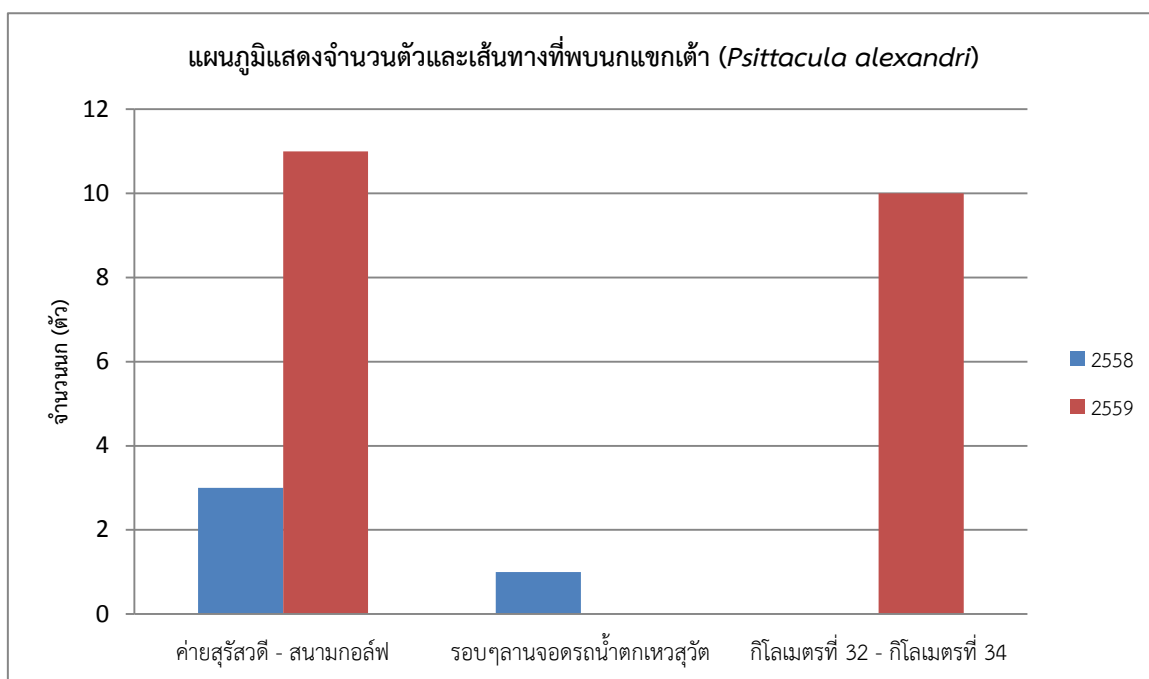
แผนภูมิที่ 3: เปรียบเทียบจำนวนตัวและเส้นทางที่พบนกเงือกสีน้ำตาล ในปี พ.ศ. 2558 และ ปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 5: รายละเอียดเส้นทางที่มีการพบเห็นนกแขกเต้า (*Psittacula alexandri*)

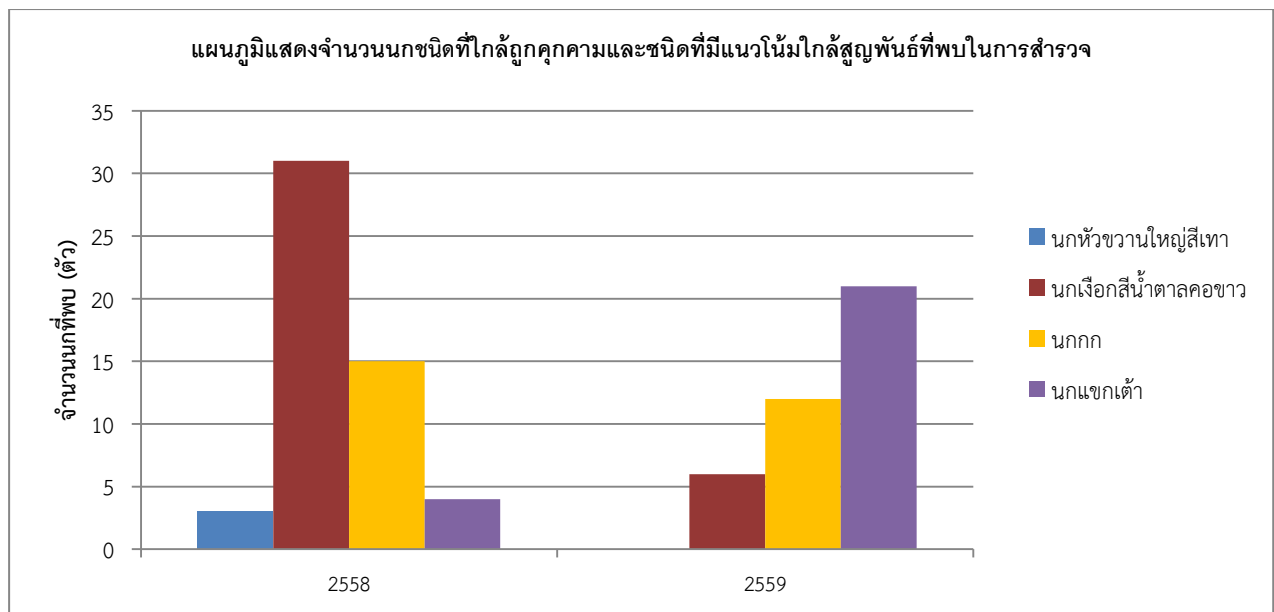
ลำดับที่	ชื่อเส้นทางสำรวจ	จำนวนตัวที่พบ
1.	ค่ายสุรสวัสดิ์ – สนามกอล์ฟ	11
2.	กิโลเมตรที่ 32 – กิโลเมตรที่ 34	10

จากการสำรวจในปี 2559 มีรายงานพบนกแขกเต้า จำนวน 21 ตัว จาก 2 เส้นทาง ซึ่งจำนวนตัวที่นับได้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2558 ที่นับได้ 4 ตัว จาก 2 เส้นทาง

นกแขกเต้าจัดเป็นนกในกลุ่มนกแก้วที่สามารถบินหาอาหารได้เป็นระยะทางไกล มีการเคลื่อนย้ายฝูงหากินตามแหล่งอาหารโดยเฉพาะตามต้นไม้ที่เป็นพืชอาหาร รายงานการพบเห็นตัวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่มักพบในขณะที่บินผ่านเหนือเส้นทางสำรวจ ทำให้ไม่สามารถนับจำนวนตัวที่แน่นอนได้ เนื่องจากเส้นทางสำรวจทั้งหมดไม่ครอบคลุมทั่วพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

แผนภูมิที่ 4: เปรียบเทียบจำนวนตัวและเส้นทางที่พบนกแขกเต้า ในปี พ.ศ. 2558 และ ปี พ.ศ. 2559

แผนภูมิที่ 5 : เปรียบเทียบข้อมูลจำนวนนก 4 ชนิดที่ ใกล้ถูกคุกคามและชนิดที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ในระดับโลก ที่ถูกพบในระหว่างกิจกรรมนับนกเขาใหญ่ ปี พ.ศ. 2558 และ ปี พ.ศ. 2559

ภาพที่ 3: นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว (*Anorrhinus austeni*) ตัวผู้ สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near-threatened) ในระดับโลก
ภาพถ่ายโดย: กุลพัฒน์ ศรีลัมพ์

*หมายเหตุ

VU (Vulnerable) หมายถึง มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ในระดับโลก

NT (Near-threatened) หมายถึง ใกล้ถูกคุกคามในระดับโลก

(สถานภาพทางด้านการอนุรักษ์ใช้ตาม The IUCN Red list of threatened species 2015.1)

R (Resident) หมายถึง นกประจำถิ่น

N (non-breeding visitor) หมายถึง นกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์

ตารางที่ 6: รายชื่อนกทั้งหมดที่พบจากการสำรวจในปี 2559

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	สถานภาพตามฤดูกาล	จำนวนตัว
1	นกกระทางดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	R	10
2	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	R	16
3	ไก่อไฟหลังขาว	<i>Lophura nycthemera</i>	R	3
4	ไก่อไฟญาลอ	<i>Lophura diardi</i>	R	5
5	นกปากห่าง	<i>Anastomus oscitans</i>	R	2
6	นกยางเขียว	<i>Butorides striata</i>	N	2
7	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	N	12
8	นกยางเปี่ย	<i>Egretta garzetta</i>	R, N	6
9	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	R	7
10	เหยี่ยวกิ่งก้าน้ำตาล	<i>Aviceda jerdoni</i>	R	1
11	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	R, N	8
12	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i>	R	5
13	เหยี่ยวนกเขาทอง	<i>Accipiter trivirgatus</i>	R	6
14	เหยี่ยวนกเขาชิดรา	<i>Accipiter badius</i>	R	3
15	เหยี่ยวทองแดง	<i>Lophotriorchis kienerii</i>	R	***
16	นกอินทรีดำ	<i>Ictinaetus malaiensis</i>	R	2
17	เหยี่ยวเพเรกริน	<i>Falco peregrinus</i>	R, N	2
18	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i>	R	23
19	นกแอ่นทุ่งใหญ่	<i>Glareola maldivarum</i>	P	2
20	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	R	22
21	นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i>	R	2
22	นกเขาเปลาธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	R	58
23	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	R	10
24	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	R	46
25	นกแขกเต้า	<i>Psittacula alexandri</i>	R	21
26	นกกระปูด	<i>Centropus sinensis</i>	R	2
27	นกโกโรโกโส	<i>Carpococcyx renauldi</i>	R	2
28	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	R	17
29	นกคัคคูทอง	<i>Clamator coromandus</i>	N,P	1
30	นกกาเหว่า	<i>Eudynamis scolopaceus</i>	R	1
31	นกคัคคูมรกต	<i>Chrysococcyx maculatus</i>	N	1
32	นกคัคคูแขวงแขว	<i>Sumiculus lugubris</i>	R	3
33	นกคัคคูเหยี่ยวใหญ่	<i>Hierococcyx sparveroides</i>	N	2
34	นกคัคคูพันธุ์หิมาลัย	<i>Cuculus saturatus</i>	P	1
35	นกเค้ากระ	<i>Glaucidium brodiei</i>	R	2
36	นกเค้าโมง	<i>Glaucidium cuculoides</i>	R	1
37	นกตบยุงหางยาว	<i>Caprimulgus macrurus</i>	R	***
38	นกแอ่นใหญ่คอขาว	<i>Hirundapus caudacutus</i>	P	***
39	นกแอ่นใหญ่หัวดำดำ	<i>Hirundapus cochinchinensis</i>	N,P	***

40	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	R	7
41	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	R	18
42	นกแอ่นตะโพกขาวแถบกว้าง	<i>Apus pacificus</i>	N,P	1
43	นกแอ่นบ้าน	<i>Apus nipalensis</i>	R	1
44	นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i>	R	4
45	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	R	9
46	นกตะขาบทุ่ง	<i>Coracias benghalensis</i>	R	3
47	นกตะขาบดง	<i>Eurystomus orientalis</i>	R	1
48	นกกระเต็นลาย	<i>Lacedo pulchella</i>	R	2
49	นกกระเต็นอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i>	R	1
50	นกกระเต็นน้อยหลังสีน้ำเงิน	<i>Alcedo meninting</i>	R	2
51	นกกระเต็นน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	N	4
52	นกจาบคาเคราน้ำเงิน	<i>Nyctornis athertoni</i>	R	4
53	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	R	7
54	นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว	<i>Anorrhinus austeni</i>	R	6
55	นกแก๊ก	<i>Anthracoseros albirostris</i>	R	46
56	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	R	12
57	นกเงือกกรมช้าง	<i>Rhyticeros undulatus</i>	R	3
58	นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	R	3
59	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostriata</i>	R	25
60	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	R	31
61	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	R	9
62	นกหัวขวานคางแคระ	<i>Dendrocopos canicapillus</i>	R	1
63	นกหัวขวานใหญ่ทองเหลือง	<i>Chrysophlegma flavinucha</i>	R	2
64	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	R	6
65	นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	<i>Dinopium javanense</i>	R	2
66	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	R	7
67	นกหัวขวานคางทองดำ	<i>Meiglyptes jugularis</i>	R	1
68	นกพญาปากกว้างอกสีเงิน	<i>Serilophus lunatus</i>	R	***
69	นกพญาปากกว้างหางยาว	<i>Psarisomus dalhousiae</i>	R	3
70	นกแต้วแล้วเขียว	<i>Pitta phayrei</i>	R	1
71	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	R	22
72	นกเขียวดงหางสีน้ำตาล	<i>Tephrodornis gularis</i>	R	2
73	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	R	22
74	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>	R	4
75	นกขมิ้นน้อยปีกสีเรียบ	<i>Aegithina lafresnayei</i>	R	2
76	นกเขียวกิ่งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	N	17
77	นกพญาไฟสีกุหลาบ	<i>Pericrocotus roseus</i>	N	1
78	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	N	41
79	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	R	12
80	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>	N	4
81	นกอีเสือหลังเทา	<i>Lanius tephronotus</i>	N	3
82	นกภูทองท้องขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	R	41
83	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	N	11
84	นกแซงแซวหางปลา	<i>Dicrurus macrocercus</i>	R	2

85	นกแขวงแขวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	R, N	27
86	นกแขวงแขวเล็กเหลือบ	<i>Dicrurus aeneus</i>	R	11
87	นกแขวงแขวหางบ่วงเล็ก	<i>Dicrurus remifer</i>	R	1
88	นกแขวงแขวทองนชน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	R, N	106
89	นกแขวงแขวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	R	15
90	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	R, N	17
91	นกแขวงสวรรค์	<i>Terpsiphone paradisi</i>	R	2
92	นกสาลิกาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	R	4
93	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	R	14
94	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	R, N	33
95	นกตีดสุลต่าน	<i>Melanochlora sultanea</i>	R	2
96	นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i>	R	5
97	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	R	82
98	นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i>	R	6
99	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	R	26
100	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	R	2
101	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	R	64
102	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	R	57
103	นกปรอดสีซีดำ	<i>Hemixos flavela</i>	R	6
104	นกปรอดดำ	<i>Hypsipetes leucocephalus</i>	N	1
105	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	N	86
106	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	N	22
107	นกกระจัดสีคล้ำ	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	N	1
108	นกกระจัดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	N	13
109	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	N	47
110	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	N	13
111	นกกระจัดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	N	18
112	นกกระจัดหัวมงกุฎ	<i>Phylloscopus coronatus</i>	N,P	3
113	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	N	29
114	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	N	8
115	นกกระจัดยวงตาสีทองหางสีเรียบ	<i>Seicercus soror</i>	N	7
116	นกยอดข้าวหางแพนหัวแดง	<i>Cisticola exilis</i>	R	1
117	นกกระจับหูสีข้างแดง	<i>Prinia rufescens</i>	R	1
118	นกกระจับหูสีข้างเทา	<i>Prinia hodgsonii</i>	R	1
119	นกกระจับหูสีเรียบ	<i>Prinia inornata</i>	R	5
120	นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	R	4
121	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	R	28
122	นกกระวังไพรปากยาว	<i>Pomatorhinus hypoleucos</i>	R	4
123	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	R	9
124	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	R	35
125	นกกินแมลงปากดำ	<i>Malacocincla abbotti</i>	R	9
126	นกจาบดินอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	R	15
127	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	R	55
128	นกกระรางสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	R	7
129	นกกระรางคอดำ	<i>Dryonastes chinensis</i>	R	3

130	นกแว่นตาขาวสีข้างแดง	<i>Zosterops erythropleurus</i>	N	36
131	นกแว่นตาขาวสีเหลืองปากซีด	<i>Zosterops everetti</i>	R	2
132	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	R	36
133	นกเอี้ยงหัวสีทอง	<i>Ampeliceps coronatus</i>	R	***
134	นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>	R	15
135	นกเอี้ยงสาริกา	<i>Acridotheres tristis</i>	R	10
136	นกเดินดงหัวสีส้ม	<i>Geokichla citrina</i>	N	3
137	นกกาขี้นบ้าน	<i>Copsychus saularis</i>	R	1
138	นกกาขี้นดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	R	18
139	นกจับแมลงสีคล้ำ	<i>Muscicapa sibirica</i>	N	1
140	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	N	14
141	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	R, N	24
142	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	R	4
143	นกจับแมลงคือน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	R	6
144	นกเขนน้อยไซบีเรีย	<i>Larvivora cyane</i>	N	3
145	นกกาขี้น้ำหัวขาว	<i>Enicurus sinensis</i>	R	1
146	นกเอี้ยงถ้ำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	R	6
147	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	N	19
148	นกกระเบื้องคอขาว	<i>Monticola gularis</i>	N	2
149	นกกระเบื้องผา	<i>Monticola solitarius</i>	N	3
150	นกยอดหญ้าหัวดำ	<i>Saxicola stejnegeri</i>	N	3
151	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	R	28
152	นกเขียวก้านทองหน้าผากสีทอง	<i>Chloropsis aurifrons</i>	R	1
153	นกกาฝากก้นเหลือง	<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	R	1
154	นกกาฝากสีเรียบ	<i>Dicaeum minullum</i>	R	5
155	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	R	9
156	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	R	5
157	นกกินปลีแก้มสีทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i>	R	6
158	นกกินปลีอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	R	14
159	นกกินปลีหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	R	9
160	นกกินปลีคอแดง	<i>Aethopyga siparaja</i>	R	1
161	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	R	6
162	นกกระจอกตาล	<i>Passer flaveolus</i>	R	5
163	นกกระดัดเขียว	<i>Erythrura prasina</i>	R	1
164	นกเด้าดินทุ่งเล็ก	<i>Anthus rufulus</i>	R	7
165	นกเด้าดินสวน	<i>Anthus hodgsoni</i>	N	3
166	นกเด้าลมดง	<i>Dendronanthus indicus</i>	N, P	2
167	นกเด้าลมหลังเทา	<i>Motacilla cinerea</i>	N, P	3

* หมายเหตุ

R (Resident) หมายถึง นกประจำถิ่น

N (non-breeding visitor) หมายถึง นกอพยพนอกฤดูผสมพันธุ์

P (passage migrant) หมายถึง นกอพยพผ่าน

*** หมายถึง นกชนิดที่ถูกพบนอกเหนือจากเส้นทางสำรวจ

ความชุกชุม (Relative abundance)

สามารถหาค่าความชุกชุมของนกแต่ละชนิดได้จากสูตร

ความชุกชุมสัมพัทธ์ = จำนวนชนิดนกที่พบในแต่ละเส้นทาง / จำนวนเส้นทางที่สำรวจทั้งหมด*100

แบ่งค่าความชุกชุม ได้ดังนี้

76 - 100 = พบบ่อยมาก (Very common)

38 - 75 = พบบ่อย (Common)

1- 37 = พบไม่บ่อย (Uncommon)

ตารางที่ 7: นกชนิดที่พบได้บ่อยมาก (very common)

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ค่าร้อยละความชุกชุม
1	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	92.30
2	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	92.30
3	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	92.30
4	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	92.30
5	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	84.61
6	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	84.61
7	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	84.61
8	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	84.61
9	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	84.61
10	นกหกเล็กปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	76.92
11	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	76.92
12	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	76.92
13	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	76.92
14	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	76.92
15	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	76.92
16	นกกาขงเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	76.92

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2559 พบว่ามีนกจำนวน 16 ชนิด ที่พบได้บ่อยมาก (very common) ซึ่งนกทั้ง 16 ชนิดนี้ เป็นนกที่เคยมีข้อมูลว่าพบได้บ่อยมากจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมา

โดยมีนก 4 ชนิด ได้แก่ นกแขวงแฉวสีเทา (*Dicrurus leucophaeus*) นกปรอดเหลืองหัวจุก (*Pycnonotus flaviventris*) นกปรอดโง่เมืองเหนือ (*Alophoixus pallidus*) และนกปรอดเล็กตาขาว (*Iole propinqua*) ที่พบได้ใน 12 เส้นทาง จากทั้งหมด 13 เส้นทางที่ทำการสำรวจ

ภาพที่ 4: นกแขวงแฉวสีเทา (*Dicrurus leucophaeus*) จัดเป็นนกที่พบได้บ่อยมากในการสำรวจครั้งนี้ มีการพบเห็นตัวในเส้นทางสำรวจ 12 เส้นทาง จากทั้งหมด 13 เส้นทาง มีร้อยละค่าความชุกชุมอยู่ที่ 92.30

ภาพถ่ายโดย: आयुวัฒน์ เจียรวัฒนกก

ตารางที่ 8: นกชนิดที่พบได้บ่อย (common)

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ค่าร้อยละความชุกชุม
1	นกเงี้ยวบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	69.23
2	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	69.23
3	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	69.23
4	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	69.23
5	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	69.23
6	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	69.23
7	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	61.53
8	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	61.53
9	นกกระจัดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	61.53
10	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	53.84
11	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	53.84
12	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i>	53.84
13	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	53.84
14	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	53.84
15	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	53.84
16	นกแซงแซวหงอนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	53.84
17	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	53.84
18	อีกา	<i>Corvus leuillanti</i>	53.84
19	นกกระทาดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	46.15
20	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	46.15
21	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	46.15
22	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	46.15
23	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	46.15
24	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	46.15
25	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	46.15
26	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	46.15
27	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	46.15
28	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	46.15
29	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	46.153
30	นกกินปลีอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	46.15
31	เหยี่ยวนกเขาหงอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	38.46
32	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	38.46
33	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	38.46
34	นกกระจัดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	38.46
35	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	38.46
36	นกจาบดินนอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	38.46
37	นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	38.46
38	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	38.46
39	นกกินปลีหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	38.46

นกที่พบได้บ่อย (common) ในการสำรวจครั้งนี้มี 39 ชนิด ในจำนวนนี้ มีนกบางชนิดที่ถูกพบมากขึ้นจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 เช่น นกกระเจี๊ยบดำท้องเหลือง (*Phylloscopus ricketti*) ที่ในปีนี้มีค่าร้อยละความชุกชุมอยู่ที่ 38.46 เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วที่พบได้น้อย (ค่าร้อยละความชุกชุม 7.69) ส่วนนกขนาดเล็กบางชนิด ก็พบว่ามีการลดลงจากปีที่แล้ว เช่น นกกาฝากอกเพลิง (*Dicaeum ignipectum*) ที่ในการสำรวจในปีนี้มีค่าร้อยละความชุกชุมอยู่ที่ 38.46 ลดลงจากปีที่แล้วที่มีค่าร้อยละความชุกชุมสูงถึง 76.92 สาเหตุของการพบเห็นนกชนิดนี้ได้ลดลง อาจจะมีสาเหตุมาจากบริเวณลูกไม้ป่าหลายชนิด ซึ่งเป็นอาหารหลักของนกในกลุ่มนกกาฝาก อาจจะมีปริมาณน้อยในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

และมีข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับนกเขาลายใหญ่ (*Macropygia unchall*) ที่พบได้บ่อยจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 มีร้อยละความชุกชุมอยู่ที่ 53.85 แต่จากการสำรวจในปีที่ไม่พบนกชนิดนี้เลยแม้แต่ตัวเดียว

ภาพที่ 5: เหยี่ยวนกเขาทอง (*Accipiter trivirgatus*) นกล่าเหยื่อที่พบได้บ่อยที่สุดในการสำรวจครั้งนี้ มีค่าร้อยละความชุกชุมอยู่ที่ 38.46 ภาพถ่ายโดย: आयुวัฒน์ เจริญวัฒนกก

ภาพที่ 6: นกกระเจี๊ยดำท้องเหลือง (*Phylloscopus ricketti*) พบได้บ่อยในการสำรวจครั้งนี้ มีค่าร้อยละความชุก
ชุมนุมอยู่ที่ 38.46 ภาพถ่ายโดย: आयुวัฒน์ เจียรวัฒนกก

ตารางที่ 9: นกชนิดที่พบไม่บ่อย (uncommon)

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ค่าร้อยละความชุกชุม
1	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	30.76
2	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	30.76
3	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	30.76
4	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	30.76
5	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	30.76
6	นกสาลิกาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	30.76
7	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	30.76
8	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	30.76
9	นกกระรอกสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	30.76
10	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	30.76
11	นกเอี้ยงถ้ำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	30.76
12	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	30.76
13	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	30.76
14	นกยางเปียว	<i>Egretta garzetta</i>	23.07
15	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i>	23.07
16	เหยี่ยวนกเขาชิดรา	<i>Accipiter badius</i>	23.07
17	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i>	23.07
18	นกเขาเปลาัธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	23.07
19	นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i>	23.07
20	นกกระแตน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	23.07
21	นกเงือกกรมช้าง	<i>Rhyticeros undulatus</i>	23.07
22	นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	23.07
23	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>	23.07
24	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>	23.07
25	นกกระจอกยวงตาสีทองหางสีเรียบ	<i>Seicercus soror</i>	23.07
26	นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	23.07
27	นกกระวังไพรปากยาว	<i>Pomatorhinus hypoleucos</i>	23.07
28	นกแว่นตาขาวข้างแดง	<i>Zosterops erythropleurus</i>	23.07
29	นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>	23.07
30	นกกาฝากสีเรียบ	<i>Dicaeum minullum</i>	23.07
31	นกกินปลีแก้มสีทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i>	23.07
32	นกเด้าลมหลังเทา	<i>Motacilla cinerea</i>	23.07
33	ไก่อีฟ้าพญาล่อ	<i>Lophura diardi</i>	15.38
34	นกปากห่าง	<i>Anastomus oscitans</i>	15.38
35	นกยางเขียว	<i>Butorides striata</i>	15.38
36	นกอินทรีดำ	<i>Ictinaetus malaiensis</i>	15.38
37	นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i>	15.38
38	นกแขกเต้า	<i>Psittacula alexandri</i>	15.38
39	นกกระปูดใหญ่	<i>Centropus sinensis</i>	15.38

40	นกโกโรโกโส	<i>Carpococcyx renauldi</i>	15.38
41	นกคัคคูมรกต	<i>Chrysococcyx maculatus</i>	15.38
42	นกคัคคูแซงแซว	<i>Surniculus lugubris</i>	15.38
43	นกคัคคูเหี่ยวใหญ่	<i>Hierococcyx sparverioides</i>	15.38
44	นกเค้ากระ	<i>Glaucidium brodiei</i>	15.38
45	นกกะเต็นลาย	<i>Lacedo pulchella</i>	15.38
46	นกกะเต็นน้อยหลังสีน้ำเงิน	<i>Alcedo meninting</i>	15.38
47	นกจาบคาเคราน้ำเงิน	<i>Nyctornis athertoni</i>	15.38
48	นกเงือกสีน้ำตาลคอกขาว	<i>Anorrhinus tickelli</i>	15.38
49	นกหัวขวานใหญ่ทองเหลือง	<i>Chrysophlegma flavinucha</i>	15.38
50	นกขมิ้นน้อยปากสีเรียบ	<i>Aegithina lafresnaye</i>	15.38
51	นกอีเสือหลังเทา	<i>Lanius tephronotus</i>	15.38
52	นกแซงแซวหางปลา	<i>Dicrurus macrocercus</i>	15.38
53	นกแซงแซวเล็กเหลือบ	<i>Dicrurus aeneus</i>	15.38
54	นกแซงแซวสวรรค์	<i>Terpsiphone paradisi</i>	15.38
55	นกตีดสุลต่าน	<i>Melanochloa sultanea</i>	15.38
56	นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i>	15.38
57	นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i>	15.38
58	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	15.38
59	นกกระเจียดหัวมงกุฎ	<i>Phylloscopus coronatus</i>	15.38
60	นกกระเจียบหัวสีเรียบ	<i>Prinia inornata</i>	15.38
61	นกกระรางคอดำ	<i>Dryonastes chinensis</i>	15.38
62	นกเดินดงหัวสีส้ม	<i>Geokichla citrina</i>	15.38
63	นกกระเบื้องคอขาว	<i>Monticola gularis</i>	15.38
64	นกกระเบื้องผา	<i>Monticola solitarius</i>	15.38
65	นกยอดหญ้าหัวดำ	<i>Saxicola stejnegeri</i>	15.38
66	นกกระจอกตาล	<i>Passer flaveolus</i>	15.38
67	นกเด้าดินทุ่งเล็ก	<i>Anthus rufulus</i>	15.38
68	นกเด้าดินสวน	<i>Anthus hodgsoni</i>	15.38
69	เหยี่ยวเพริกริน	<i>Falco peregrinus</i>	15.38
70	ไก่อีฟ้าหลังขาว	<i>Lophura nycthemera</i>	7.69
71	เหยี่ยวกิ้งก่าสีน้ำตาล	<i>Aviceda jerdoni</i>	7.69
72	นกคัคคูทอง	<i>Clamator coromandus</i>	7.69
73	นกกาเหว่า	<i>Eudynamis scolopacea</i>	7.69
74	นกคัคคูพันธุ์หิมาลัย	<i>Cuculus saturatus</i>	7.69
75	นกเค้าโมง	<i>Glaucidium cuculoides</i>	7.69
76	นกแอ่นตะโพกขาวแถบกว้าง	<i>Apus pacificus</i>	7.69
77	นกแอ่นบ้าน	<i>Apus nipalensis</i>	7.69
78	นกตะขาบทุ่ง	<i>Coracias benghalensis</i>	7.69
79	นกตะขาบดง	<i>Eurystomus orientalis</i>	7.69
80	นกกะเต็นอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i>	7.69
81	นกหัวขวานต่างแกระ	<i>Dendrocopos canicapillus</i>	7.69

82	นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	<i>Dinopium javanense</i>	7.69
83	นกหัวขวานดำท้องดำ	<i>Meiglyptes jugularis</i>	7.69
84	นกพญาปากกว้างหางยาว	<i>Psarisomus dalhousiae</i>	7.69
85	นกแก้วแล้วหุ่ย	<i>Pitta phayrei</i>	7.69
86	นกพญาไฟสีกุหลาบ	<i>Pericrocotus roseus</i>	7.69
87	นกแซงแซวหางป๋วงเล็ก	<i>Dicrurus remifer</i>	7.69
88	นกปรอดสีซีเถา	<i>Hemixos flava</i>	7.69
89	นกกระจัดสีคล้ำ	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	7.69
90	นกยอดข้าวหางแพนหัวแดง	<i>Cisticola exilis</i>	7.69
91	นกกระจิบบนน้ำสีข้างแดง	<i>Prinia rufescens</i>	7.69
92	นกกระจิบบนน้ำออกเทา	<i>Prinia hodgsonii</i>	7.69
93	นกแว่นตาขาวสีเหลืองปากซีด	<i>Zosterops everetti</i>	7.69
94	นกเอี้ยงสาธิต	<i>Acridotheres tristis</i>	7.69
95	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Copsychus saularis</i>	7.69
96	นกจับแมลงสีคล้ำ	<i>Muscicapa sibirica</i>	7.69
97	นกเขนน้อยไซบีเรีย	<i>Larvivora cyane</i>	7.69
98	นกนางแอ่นน้ำหัวขาว	<i>Enicurus sinensis</i>	7.69
99	นกเขียวก้านทองหน้าผากสีทอง	<i>Chloropsis aurifrons</i>	7.69
100	นกกาฝากกันเหลือง	<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	7.69
101	นกกินปลีคอแดง	<i>Aethopyga siparaja</i>	7.69
102	นกกระดัดเขียว	<i>Erythrura prasina</i>	7.69
103	นกเขียวดวงหางสีน้ำตาล	<i>Tephrodornis gularis</i>	7.69
104	นกแอ่นทุ่งใหญ่	<i>Glareola maldivarum</i>	7.69
105	นกปรอดดำ	<i>Hypsipetes leucocephalus</i>	7.69
106	นกเด้าลมดง	<i>Dendronanthus indicus</i>	7.69

นกที่พบได้ไม่บ่อย (uncommon) ในการสำรวจครั้งนี้มี 106 ชนิด ซึ่งนกบางชนิดในจำนวนนี้เป็นนกที่ไม่พบในการสำรวจ เมื่อปี พ.ศ. 2558 เช่น นกคัคคูหิมาลัย (*Cuculus saturatus*) นกกระดัดเขียว (*Erythrura prasina*) นกแอ่นทุ่งใหญ่ (*Glareola maldivarum*) นกปรอดดำ (*Hypsipetes leucocephalus*) เหยี่ยวกิ่งก้าน้ำตาล (*Aviceda jerdoni*) นกเด้าลมดง (*Dendronanthus indicus*) เป็นต้น

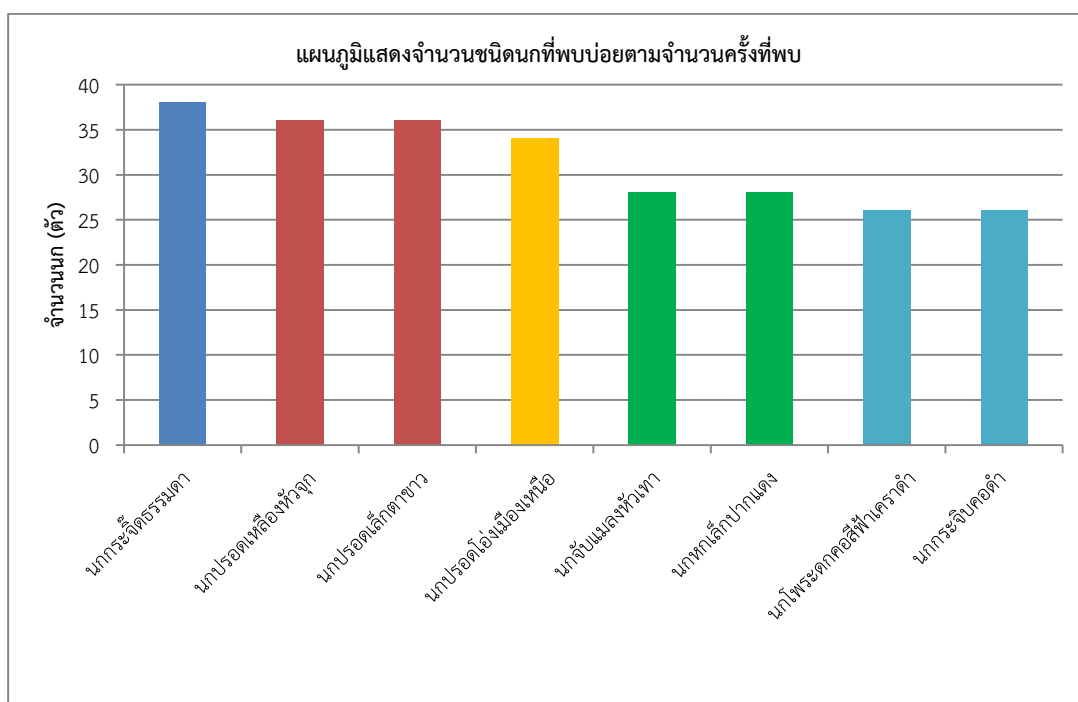

ภาพที่ 7: นกกระตีดเขียว (*Erythrura prasina*) จากการสำรวจพบตัวเมียเพียงตัวเดียว ในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ
หลังที่ทำการอุทยานฯ – ถึงค่ายหมอบุญสง่ ภาพถ่ายโดยอายุวัฒน์ เจียรวัฒนกก

ความถี่ในการพบนกแต่ละชนิดที่รวบรวมได้จากบัญชีรายชื่อที่ทำการสำรวจ

ในการสำรวจครั้งนี้จะใช้วิธีการสำรวจแบบ Mackinnon lists โดยจะให้ผู้สำรวจบันทึกชนิดและจำนวนนกที่พบ รวมทั้งบันทึกเสียงของนกชนิดที่ได้ยินลงในแบบสำรวจ ซึ่งมีการกำหนดจำนวนชนิดที่พบไว้ 20 ชนิด ในแต่ละบัญชีรายชื่อ โดยในแต่ละบัญชีรายชื่อ โดยมีข้อกำหนดว่าชนิดนกที่บันทึกจะต้องไม่ซ้ำกัน เมื่อบันทึกครบ 20 ชนิดในบัญชีแรกแล้ว จึงเริ่มต้นบันทึกข้อมูลนกในบัญชีรายชื่อใหม่อีก 20 ชนิด ทำการสำรวจไปเรื่อยๆ ในระหว่างช่วงเวลา 07.00 – 11.00 น. แล้วทำการรวบรวมข้อมูลการสำรวจที่ได้ จากแต่ละชุดสำรวจ เพื่อสรุปผลการสำรวจต่อไป

จากการรวบรวมข้อมูลการพบนกชนิดต่างๆ จากทั้ง 13 เส้นทางสำรวจ สามารถรวบรวมได้จำนวนทั้งสิ้น 67 บัญชีรายชื่อ พบนกทั้งหมดจำนวน 161 ชนิด ซึ่งนกชนิดที่ถูกพบบ่อยที่สุดตามจำนวนครั้ง (แม้จะไม่ใช่ชนิดที่พบจำนวนมากที่สุด) คือ นกกระเจี๊ยบธรรมดา (*Phylloscopus inornatus*) มีชื่อปรากฏอยู่ใน 38 บัญชีรายชื่อ (จากทั้งหมด 67 บัญชีรายชื่อ) อันดับสองคือ นกปรอดเหลืองหัวจุก (*Pycnonotus flaviventris*) และ นกปรอดเล็กตาขาว (*Iole propinqua*) พบจำนวน 36 บัญชีรายชื่อ และอันดับสาม คือ นกปรอดโง่งเมืองเหนือ (*Alphoixus pallidus*) พบจำนวน 34 บัญชีรายชื่อ

แผนภูมิที่ 6: แสดงชนิดนกที่พบบ่อยที่สุดตามจำนวนครั้งที่พบ จากใบรายชื่อทั้งหมด 67 บัญชีรายชื่อที่รวบรวมได้จากการสำรวจ

ภาพที่ 8: นกกระจิตธรรมดา (*Phylloscopus inornatus*) มีชื่อปรากฏอยู่ใน 38 บัญชีรายชื่อ (จากทั้งหมด 67 บัญชีรายชื่อ) ภาพถ่ายโดย आयुวัฒน์ เจริญวัฒนกกนก

ภาพที่ 9: นกปรอดหัวโขน (*Pycnonotus jocosus*) มีชื่อปรากฏอยู่ใน 3 บัญชีรายชื่อ (จากทั้งหมด 67 บัญชีรายชื่อ) ภาพถ่ายโดย आयुวัฒน์ เจริญวัฒนกกนก

ตารางที่ 10: ความถี่ในการพบนกทั้ง 161 ชนิด จาก 67 บัญชีรายชื่อ ที่รวบรวมได้จากการสำรวจ

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนบัญชีรายชื่อที่ปรากฏ
1	นกกระจิ๊ดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	38
2	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	36
3	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	36
4	นกปรอดโง่เมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	34
5	นกหูกเล็กปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	28
6	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	28
7	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	26
8	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	26
9	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	25
10	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	25
11	นกกระจิ๊ดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	22
12	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	21
13	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	21
14	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	20
15	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	20
16	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	19
17	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	19
18	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	18
19	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	18
20	นกกระจิ๊ดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	17
21	นกกาขเฌนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	17
22	นกเขียบบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	16
23	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	15
24	นกแซงแซวหงอนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	15
25	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	15
26	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	14
27	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	14
28	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	14
29	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	14
30	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	14
31	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i>	13
32	นกพญาไฟสีกุหลาบ	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	13
33	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	13
34	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	13
35	นกกระทาดขี้เขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	12
36	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	12
37	นกกระจิ๊ดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	12
38	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	12
39	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	11

40	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	11
41	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	10
42	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	10
43	นกจาบดินอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	10
44	นกกินปลีหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	10
45	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	9
46	นกกระจ่างไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	9
47	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	9
48	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	8
49	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i>	8
50	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	8
51	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	8
52	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	8
53	นกกินแมลงปากผืน	<i>Malacocincla abbotti</i>	8
54	นกจับแมลงคอน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	8
55	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	7
56	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	7
57	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	7
58	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	7
59	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	7
60	นกกระจ๊อยวงตาสีทองหางสีเรียบ	<i>Seicercus soror</i>	6
61	นกกินปลีอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	6
62	นกเด้าดินทุ่งเล็ก	<i>Anthus rufulus</i>	6
63	เหยี่ยวนกเขาหงอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	5
64	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	5
65	นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i>	5
66	นกตะขาบทู่	<i>Coracias benghalensis</i>	5
67	นกกระรังกวสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	5
68	นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>	5
69	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	5
70	นกเอี้ยงถ้ำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	5
71	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	5
72	นกกินปลีแก้มสีทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i>	5
73	นกยางเปี่ย	<i>Egretta garzetta</i>	4
74	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	4
75	นกเขาเปล้าธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	4
76	นกแขกเต้า	<i>Psittacula alexandri</i>	4
77	นกจาบคาเคราน้ำเงิน	<i>Nyctornis athertoni</i>	4
78	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>	4
79	นกสาลิภาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	4
80	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	4
81	ไก่อไฟพญาล่อ	<i>Lophura diardi</i>	3

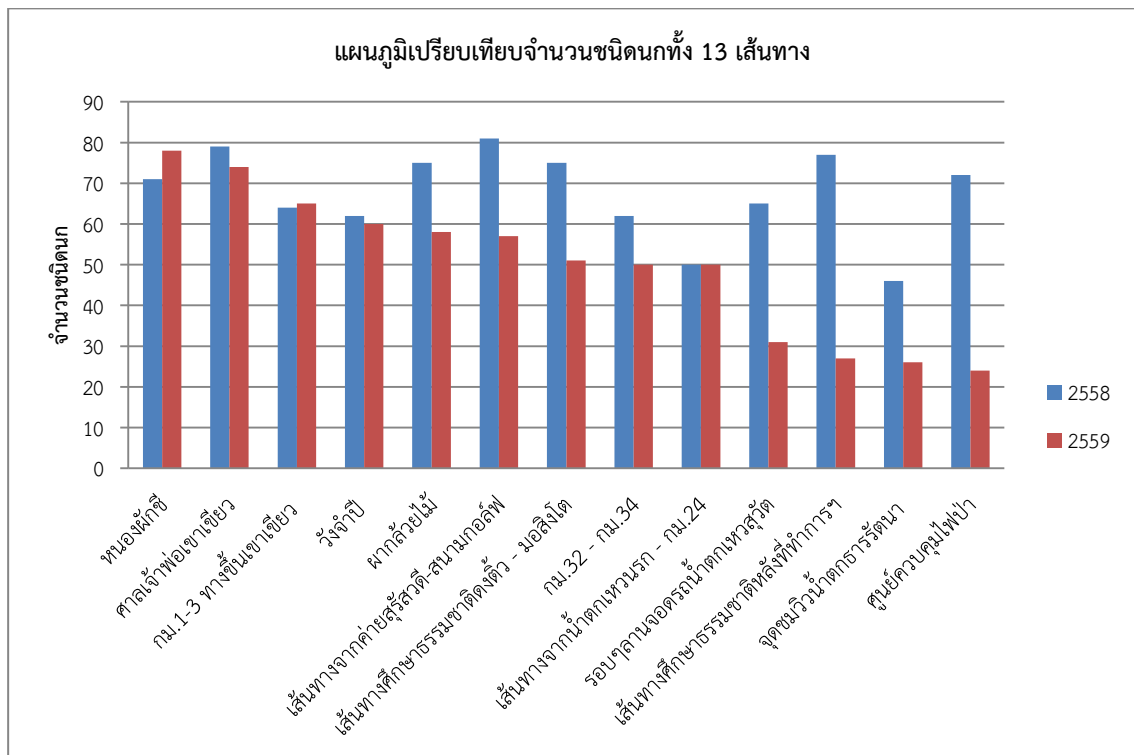
82	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i>	3
83	เหยียนนกเขาชิศรา	<i>Accipiter badius</i>	3
84	นกกะปูดใหญ่	<i>Centropus sinensis</i>	3
85	นกคัคคูแขวงแขว	<i>Surniculus lugubris</i>	3
86	นกเค้ากระ	<i>Glaucidium brodiei</i>	3
87	นกเงือกกรามข้าง	<i>Rhyticeros undulatus</i>	3
88	นกโพรดคกรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	3
89	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>	3
90	นกขมิ้นน้อยปิกสีเรียบ	<i>Aegithina lafresnayei</i>	3
91	นกแขวงเล็กเหลือบ	<i>Dicrurus aeneus</i>	3
92	นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i>	3
93	นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i>	3
94	นกกระจิบธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	3
95	นกกระวังไพรปากยาว	<i>Pomatorhinus hypoleucos</i>	3
96	นกแว่นตาขาวสีข้างแดง	<i>Zosterops erythropleurus</i>	3
97	นกกระเบื้องผา	<i>Monticola solitarius</i>	3
98	นกยอหดหญ้าหัวดำ	<i>Saxicola stejnegeri</i>	3
99	นกกาฝากสีเรียบ	<i>Dicaeum minullum</i>	3
100	นกกระจอกตาล	<i>Passer flaveolus</i>	3
101	นกเด้าลมหลังเทา	<i>Motacilla cinerea</i>	3
102	นกปากห่าง	<i>Anastomus oscitans</i>	2
103	นกยางเขียว	<i>Butorides striata</i>	2
104	นกอินทรีดำ	<i>Ictinaetus malaiensis</i>	2
105	นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i>	2
106	นกโกโรโกโส	<i>Carpococcyx renauldi</i>	2
107	นกคัคคูเหยี่ยวใหญ่	<i>Hierococcyx sparverioides</i>	2
108	นกกะเต็นลาย	<i>Lacedo pulchella</i>	2
109	นกกะเต็นน้อยหลังสีน้ำเงิน	<i>Alcedo meninting</i>	2
110	นกกะเต็นน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	2
111	นกเงือกสีน้ำตาลคอกขาว	<i>Anorrhinus austeni</i>	2
112	นกหัวขวานใหญ่หงอนเหลือง	<i>Chrysophlegma flavinucha</i>	2
113	นกพญาไฟสีกุหลาบ	<i>Pericrocotus roseus</i>	2
114	นกอีเสือหลังเทา	<i>Lanius tephronotus</i>	2
115	นกแขวงหางปลา	<i>Dicrurus macrocercus</i>	2
116	นกแขวงสวรรค์	<i>Terpsiphone paradisi</i>	2
117	นกตีดัสลุด่าน	<i>Melanochlora sultanea</i>	2
118	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	2
119	นกปรอดสีซีไ้	<i>Hemixos flavala</i>	2
120	นกกระจัดหัวมงกุฎ	<i>Phylloscopus coronatus</i>	2
121	นกยอหดข้าวหางแพนหัวแดง	<i>Cisticola exilis</i>	2
122	นกกระจิบหญ้าสีเรียบ	<i>Prinia inornata</i>	2
123	นกกระรางคอดำ	<i>Dryonastes chinensis</i>	2

124	นกเดินดงหัวสีส้ม	<i>Geokichla citrina</i>	2
125	นกเขนน้อยไซบีเรีย	<i>Larviva cyane</i>	2
126	นกกระเบื้องคอขาว	<i>Monticola gularis</i>	2
127	นกเด้าดินสวน	<i>Anthus hodgsoni</i>	2
128	เหยี่ยวเพรกริน	<i>Falco peregrinus</i>	2
129	ไก่อไฟหลังขาว	<i>Lophura nycthemera</i>	1
130	เหยี่ยวกิ่งกำสัน้ำตาล	<i>Aviceda jerdoni</i>	1
131	นกคัคคูหงอน	<i>Clamator coromandus</i>	1
132	นกกาเหว่า	<i>Eudynamys scolopaceus</i>	1
133	นกคัคคูมรกต	<i>Chrysococcyx maculatus</i>	1
134	นกคัคคูพันธุ์หิมาลัย	<i>Cuculus saturatus</i>	1
135	นกเค้าโมง	<i>Glaucidium cuculoides</i>	1
136	นกแอ่นตะโพกขาวแถบกว้าง	<i>Apus pacificus</i>	1
137	นกแอ่นบ้าน	<i>Apus nipalensis</i>	1
138	นกตะขาบดง	<i>Eurystomus orientalis</i>	1
139	นกกระเต็นนอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i>	1
140	นกหัวขวานต่างแคะ	<i>Dendrocopos canicapillus</i>	1
141	นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	<i>Dinopium javanense</i>	1
142	นกหัวขวานต่างท้องดำ	<i>Meiglyptes jugularis</i>	1
143	นกพญาปากกว้างหางยาว	<i>Psarisomus dalhousiae</i>	1
144	นกแต้วแล้วเหียว	<i>Pitta phayrei</i>	1
145	นกแซงแซงหางบ่วงเล็ก	<i>Dicrurus remifer</i>	1
146	นกกระจัดสีคล้ำ	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	1
147	นกกระจับหูซ้ายแดง	<i>Prinia rufescens</i>	1
148	นกกระจับหูขวาเทา	<i>Prinia hodgsonii</i>	1
149	นกแว่นตาขาวสีเหลืองปากซีด	<i>Zosterops everetti</i>	1
150	นกเอี้ยงสาริกา	<i>Acridotheres tristis</i>	1
151	นกกาขี้นบ้าน	<i>Copsychus saularis</i>	1
152	นกจับแมลงสีคล้ำ	<i>Muscicapa sibirica</i>	1
153	นกกาขี้นน้ำหัวขาว	<i>Enicurus sinensis</i>	1
154	นกเขียวก้านตองหน้าผากสีทอง	<i>Chloropsis aurifrons</i>	1
155	นกกาฝากกันเหลือง	<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	1
156	นกกินปลีคอแดง	<i>Aethopyga siparaja</i>	1
157	นกกระดัดเขียว	<i>Erythrura prasina</i>	1
158	นกเขียวดงหางสีน้ำตาล	<i>Tephrodornis gularis</i>	1
159	นกแอ่นทุ่งใหญ่	<i>Glareola maldivarum</i>	1
160	นกปรอดดำ	<i>Hypsipetes leucocephalus</i>	1
161	นกเด้าลมดง	<i>Dendronanthus indicus</i>	1

จำนวนชนิดนกที่พบในแต่ละเส้นทาง

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ใน 13 เส้นทางที่ทำการสำรวจ พบว่าเส้นทางศาลเจ้าพ่อเขาเขียว-กิโเมตรที่ 3 เป็นเส้นทางที่พบจำนวนตัวของนกมากที่สุด โดยพบนกทั้งสิ้น 247 ตัว รองลงมาคือเส้นทางจากค่ายสุรสวัสดิ์ – สนามกอล์ฟ พบนกทั้งสิ้น 221 ตัว ส่วนเส้นทางที่พบจำนวนชนิดนกมากที่สุด คือ เส้นทางหนองผักชี พบนกทั้งสิ้น 78 ชนิด ซึ่งเส้นทางหนองผักชีเป็นเส้นทางที่มีสภาพพื้นที่ที่หลากหลาย ตั้งแต่ทุ่งหญ้า ชายป่าและป่าดิบแล้ง ด้วยสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกันนี้จึงมีโอกาสมพบนกได้หลากหลายชนิดมากกว่าเส้นทางอื่นๆ

เมื่อนำข้อมูลของการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 มาเปรียบเทียบกับข้อมูลในปี 2559 พบว่ามีบางเส้นทางที่จำนวนชนิดนกที่พบค่อนข้างใกล้เคียงหรือเท่ากัน เช่น เส้นทางจากหนองผักชีถึงกิโเมตรที่ 33 เส้นทางจากศาลเจ้าพ่อเขาเขียวถึงกิโเมตรที่ 3 เส้นทางจากวังจำปีถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ฯลฯ แต่ก็มีหลายเส้นทางสำรวจที่พบว่าจำนวนชนิดนกมีการลดลงอย่างเห็นได้ชัด เช่น ศูนย์ควบคุมไฟฟ้าถึงจุดชมวิวกิโเมตรที่ 30 – กิโเมตรที่ 32 และเส้นทางศึกษาธรรมชาติหลังที่ทำการอุทยานฯถึงค่ายหมอบุญส่ง ฯลฯ

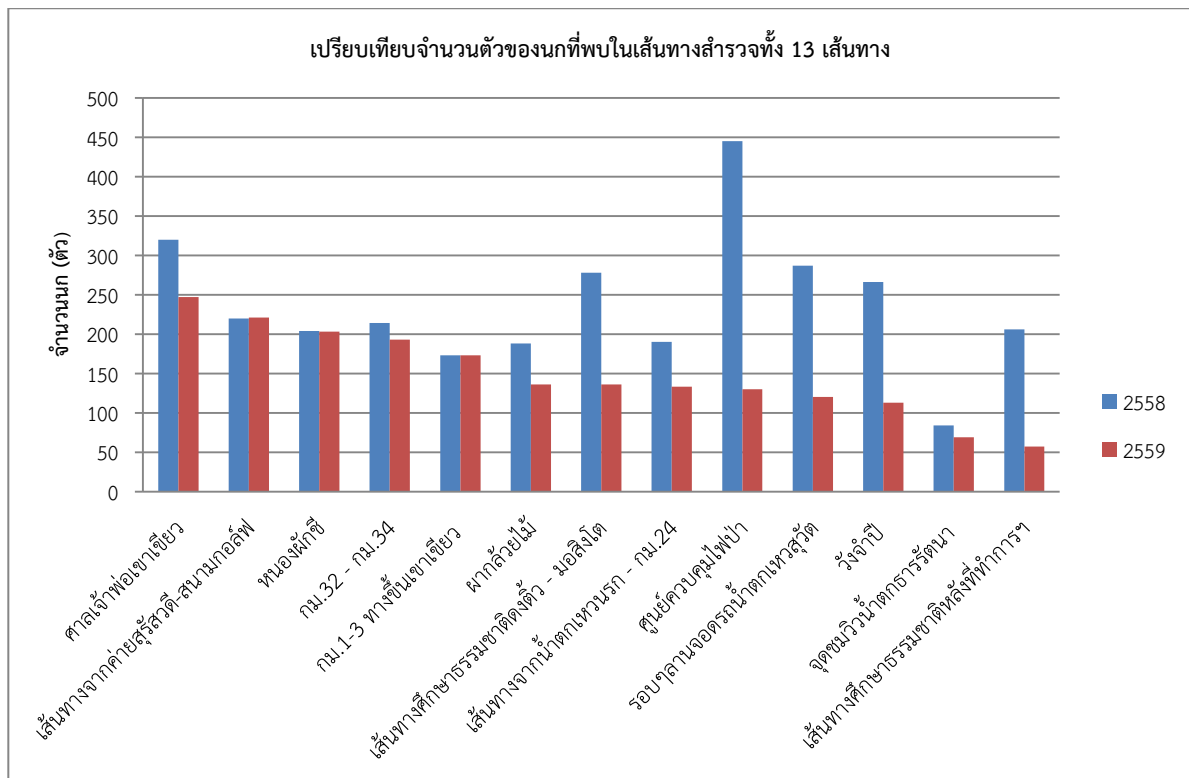

แผนภูมิที่ 7 : เปรียบเทียบจำนวนชนิดของนกที่พบในเส้นทางสำรวจทั้งหมด 13 เส้นทาง

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2559

จำนวนตัวของนกที่พบในแต่ละเส้นทาง

จากการรวบรวมข้อมูลพบว่าเส้นทางที่นับจำนวนตัวของนกได้มากที่สุด คือ เส้นทางจากศาลเจ้าพ่อเขาเขียว – กิโลเมตร ที่ 3 นับได้ จำนวน 247 ตัว รองลงมาคือ เส้นทางจากค่ายสุรสวัสดิ์ถึงสนามกอล์ฟ นับได้จำนวน 221 ตัว เมื่อมองโดยภาพรวมพบว่ามีหลายเส้นทางสำรวจที่พบจำนวนตัวของนกลดลงกว่าการสำรวจในปี 2558 โดยเฉพาะเส้นทางจากศูนย์ควบคุมไฟป่าถึงจุดชมวิวกิโลเมตรที่ 30 – กิโลเมตรที่ 32 ที่จำนวนตัวของนกที่พบลดลงอย่างชัดเจน ซึ่งเส้นทางนี้เคยนับจำนวนนกได้ถึง 445 ตัว ซึ่งเป็นเส้นทางที่นับจำนวนตัวของนกได้มากที่สุดในการสำรวจเมื่อปี 2558 โดยนกจำนวน 445 ตัวที่นับได้ ส่วนใหญ่เป็นนกแขวงหางขน (Dicrurus hottentottus) จำนวนมากถึง 61 ตัว และนกแว่นตาขาวสีข้างแดง (Zosterops erythropleurus) 66 ตัว ซึ่งนกสองชนิดนี้มีพฤติกรรมชอบรวมฝูงกันเป็นจำนวนมาก ลงกินน้ำหวานดอกไม้ตามต้นไม้ป่าที่กำลังผลิดอก ในช่วงที่ทำการสำรวจเมื่อปี 2558 ที่ผ่าน พบว่ามีต้นไม้ป่าบางชนิด เช่น ต้นทองหลวงป่า (Erythrina subumbrans) กำลังออกดอกอยู่หลายต้นริมถนนจากศูนย์ควบคุมไฟป่าถึงจุดชมวิวกิโลเมตรที่ 30 – กิโลเมตรที่ 32

แผนภูมิที่ 8: เปรียบเทียบจำนวนชนิดของนกที่พบในเส้นทางสำรวจทั้งหมด 13 เส้นทาง

จากการสำรวจในปี พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2559

รายชื่อนกที่พบในแต่ละเส้นทางที่ทำการสำรวจ

1. หนองผักชี – กิโลเมตรที่ 33

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกแซงแซวหางออนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	22
2	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	18
3	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	7
4	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	7
5	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	6
6	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	6
7	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	5
8	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	5
9	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	5
10	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	4
11	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	4
12	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	4
13	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	4
14	นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i>	4
15	นกกระจิดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	4
16	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	4
17	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	3
18	นกเขาเปล้าธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	3
19	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	3
20	นกเขี้ยวบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	3
21	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	3
22	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	3
23	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	3
24	นกกระจิดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	3
25	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostriata</i>	2
26	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	2
27	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	2
28	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	2
29	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	2
30	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	2
31	นกแซงแซวเล็กเหลือง	<i>Dicrurus aeneus</i>	2
32	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	2
33	นกกระจิดหัวมงกุฎ	<i>Phylloscopus coronatus</i>	2
34	นกกระจิดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	2
35	นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	2
36	นกกระวังไพรปากยาว	<i>Pomatorhinus hypoleucos</i>	2
37	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	2

38	นกแว่นตาขาวข้างแดง	<i>Zosterops erythropleurus</i>	2
39	นกยางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	2
40	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	2
41	นกกระทาดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	1
42	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	1
43	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	1
44	เหยี่ยวนกเขาชิดรา	<i>Accipiter badius</i>	1
45	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i>	1
46	นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i>	1
47	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	1
48	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	1
49	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	1
50	นกตะขาบดง	<i>Eurystomus orientalis</i>	1
51	นกจาบคาเคราน้ำเงิน	<i>Nyctornis athertoni</i>	1
52	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	1
53	นกหัวขวานใหญ่หงอนเหลือง	<i>Chrysophlegma flavinucha</i>	1
54	นกแต้วแล้วหลุม	<i>Pitta phayrei</i>	1
55	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	1
56	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	1
57	นกแซงสวรรค์	<i>Terpsiphone paradisi</i>	1
58	นกสาธิตาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	1
59	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	1
60	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	1
61	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	1
62	นกกระจัดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	1
63	นกยอดข้าวหางแพนหัวแดง	<i>Cisticola exilis</i>	1
64	นกกระจับหูสีข้างแดง	<i>Prinia rufescens</i>	1
65	นกกระจับหูออกเทา	<i>Prinia hodgsonii</i>	1
66	นกกระจับหูสีเรียบ	<i>Prinia inornata</i>	1
67	นกจาบดินอกกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	1
68	นกกระรางสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	1
69	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	1
70	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	1
71	นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	1
72	นกยอดหญ้าหัวดำ	<i>Saxicola stejnegeri</i>	1
73	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	1
74	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	1
75	นกกิ้งปัดอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	1
76	นกกิ้งปัดหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	1
77	นกปลีกกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	1
78	นกเด้าดินสวน	<i>Anthus hodgsoni</i>	1

2. ว่างจำปี – ที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	7
2	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	6
3	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	4
4	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	3
5	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	3
6	นกพญาปากกว้างหางยาว	<i>Psarisomus dalhousiae</i>	3
7	นกอุทอนท้องขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	3
8	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	3
9	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	3
10	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	3
11	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	3
12	นกยางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	3
13	นกเขนน้อยไซบีเรีย	<i>Larvivora cyane</i>	3
14	นกกระทาแดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	2
15	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	2
16	นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i>	2
17	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	2
18	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	2
19	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	2
20	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	2
21	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	2
22	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	2
23	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	2
24	นกปรอดโง่งเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	2
25	นกกระจัดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	2
26	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	2
27	นกกระจอยวงตาสีทองหางสีเรียบ	<i>Seicercus soror</i>	2
28	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	2
29	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	2
30	นกจาบดินนอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	2
31	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	2
32	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	2
33	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	1
34	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	1
35	นกโกโรโกโส	<i>Carpococcyx renauldi</i>	1
36	นกคัคคูทอง	<i>Clamator coromandus</i>	1
37	นกคัคคูมรกต	<i>Chrysococcyx maculatus</i>	1

38	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	1
39	นกกะเต็นลาย	<i>Lacedo pulchella</i>	1
40	นกกะเต็นน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	1
41	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	1
42	นกหัวขวานใหญ่หงอนเหลือง	<i>Chrysophlegma flavinucha</i>	1
43	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	1
44	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	1
45	นกขมิ้นน้อยปีกสีเขียว	<i>Aegithina lafresnaye</i>	1
46	นกเฉียวบู่ใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	1
47	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	1
48	นกแขวงขาวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	1
49	นกสาลิกาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	1
50	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	1
51	นกกระจัดสีคล้ำ	<i>Phylloscopus fuscatus</i>	1
52	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	1
53	นกกระวังไพรปากยาว	<i>Pomatorhinus hypoleucos</i>	1
54	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	1
55	นกกระรางสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	1
56	นกกระรางคอดำ	<i>Dryonastes chinensis</i>	1
57	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	1
58	นกเดินดงหัวสีส้ม	<i>Geokichla citrina</i>	1
59	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	1
60	นกกาขี้น้ำหัวขาว	<i>Enicurus sinensis</i>	1

3. ศาลเจ้าพ่อเขาเขียว – กิโลเมตรที่ 3

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	24
2	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	17
3	นกแว่นตาขาวข้างแดง	<i>Zosterops erythropleurus</i>	15
4	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	12
5	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	11
6	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	11
7	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	10
8	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	8
9	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	8
10	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	7
11	นกกระจัดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	7
12	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	7
13	นกปรอดสีซีด	<i>Hemixos flava</i>	6
14	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	5
15	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	4
16	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	4
17	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	4
18	นกกระทาแดงเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	3
19	ไก่อี้อหลังขาว	<i>Lophura nycthemera</i>	3
20	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	3
21	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	3
22	นกจาบคาเคราน้ำเงิน	<i>Nyctyornis athertoni</i>	3
23	นกแก๊ก	<i>Anthraceros albirostris</i>	3
24	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	3
25	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	3
26	นกกินปลีหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	3
27	นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว	<i>Anorrhinus tickelli</i>	2
28	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	2
29	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostriata</i>	2
30	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	2
31	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	2
32	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	2
33	นกกระจ๊อยวงตาสีทองหางสีเรียบ	<i>Seicercus soror</i>	2
34	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	2
35	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	2
36	นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	2

37	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	2
38	นกกินปลีแก้มสีทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i>	2
39	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	1
40	เหยี่ยวนกเขาชรา	<i>Accipiter badius</i>	1
41	นกอินทรีดำ	<i>Ictinaetus malaiensis</i>	1
42	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	1
43	นกคัคคูเหยี่ยวใหญ่	<i>Hierococcyx sparveroides</i>	1
44	นกเค้ากระ	<i>Glaucidium brodiei</i>	1
45	นกแอ่นตะโพกขาวแถบกว้าง	<i>Apus pacificus</i>	1
46	นกแอ่นบ้าน	<i>Apus nipalensis</i>	1
47	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	1
48	นกกะเต็นลาย	<i>Lacedo pulchella</i>	1
49	นกเงือกรามช้าง	<i>Rhyticeros undulatus</i>	1
50	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	1
51	นกหัวขวานต่างท้องดำ	<i>Meiglyptes jugularis</i>	1
52	นกพญาไฟสีกุหลาบ	<i>Pericrocotus roseus</i>	1
53	นกแซงแซวหางปลา	<i>Dicrurus macrocercus</i>	1
54	นกแซงแซวหงอนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	1
55	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	1
56	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	1
57	นกสาลิกาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	1
58	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	1
59	นกกระจัดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	1
60	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	1
61	นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	1
62	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	1
63	นกกระวังไพรปากยาว	<i>Pomatorhinus hypoleucos</i>	1
64	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	1
65	นกกาขงเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	1
66	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	1
67	นกเอี้ยงถ้ำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	1
68	นกกระเบื้องผา	<i>Monticola solitarius</i>	1
69	นกกาฝากสีเรียบ	<i>Dicaeum minullum</i>	1
70	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	1
71	นกกินปลีอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	1
72	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	1
73	เหยี่ยวเพริกริน	<i>Falco peregrinus</i>	1
74	นกปรอดดำ	<i>Hypsipetes leucocephalus</i>	1

4. เส้นทางศึกษารวมชาติผากกล้วยไม้ - น้ำตกเหวสุวัต

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	8
2	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	6
3	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	5
4	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	5
5	นกจาบดินนอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	5
6	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	5
7	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	5
8	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	5
9	นกยางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	4
10	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	4
11	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	4
12	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	3
13	นกเขียวขึงใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	3
14	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	3
15	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	3
16	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	3
17	นกกระจัดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	3
18	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	3
19	นกกระจัดขาสั้น	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	3
20	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	3
21	นกกาฝากสีเขียว	<i>Dicaeum minullum</i>	3
22	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	2
23	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasensis</i>	2
24	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	2
25	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	2
26	นกไทรคอคคอสฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	2
27	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	2
28	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	2
29	อีกา	<i>Corvus leuclantii</i>	2
30	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	2
31	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	2
32	นกเดินดงหัวสีส้ม	<i>Geokichla citrina</i>	2
33	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	2
34	นกกินปลือกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	2
35	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	1
36	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	1
37	นกกะปูดใหญ่	<i>Centropus sinensis</i>	1

38	นกคัคคูแขวงแขว	<i>Surniculus lugubris</i>	1
39	นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว	<i>Hirundapus giganteus</i>	1
40	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	1
41	นกเงือกกรมช้าง	<i>Rhyticeros undulatus</i>	1
42	นกหัวขวานสีน้ำตาลทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	1
43	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	1
44	นกขมิ้นน้อยปีกสีเขียว	<i>Aegithina lafresnayeii</i>	1
45	นกอีเสือหลังเทา	<i>Lanius tephronotus</i>	1
46	นกแขวงแขวหางบัวใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	1
47	นกปรอดคอคลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	1
48	นกกระจัดหัวมงกุฎ	<i>Phylloscopus coronatus</i>	1
49	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	1
50	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	1
51	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	1
52	นกกาขเลนบ้าน	<i>Copsychus saularis</i>	1
53	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	1
54	นกเอี้ยงดำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	1
55	นกกาฝากกันเหลือง	<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	1
56	นกกินปลีคอแดง	<i>Aethopyga siparaja</i>	1
57	นกเด้าลมหลังเทา	<i>Motacilla cinerea</i>	1

5. ศูนย์ควบคุมไฟฟ้า, จุดชมวิว กิโลเมตรที่ 30 – กิโลเมตรที่ 32

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกเขาเป๋ล้าธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	50
2	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	18
3	นกแซงแซวหางอนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	10
4	นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>	8
5	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	7
6	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	6
7	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	6
8	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	5
9	นกหูกเล็กปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	2
10	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	2
11	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	2
12	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	2
13	เหยี่ยวนกเขาหางอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	1
14	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i>	1
15	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	1
16	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	1
17	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	1
18	นกปรอดโองค์เมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	1
19	นกกระजิบคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	1
20	นกกาขงเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	1
21	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	1
22	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	1
23	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	1
24	นกเขียวก้านทองหน้าผากสีทอง	<i>Chloropsis aurifrons</i>	1

6. รอบๆลานจอดรถหน้าตึกเหวสุวัต

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	20
2	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	11
3	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	11
4	นกแซงแซวหางนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	9
5	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	7
6	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	7
7	เหยี่ยวผึ้ง	<i>Pernis ptilorhynchus</i>	5
8	นกแก๊ก	<i>Anthraceroceros albirostris</i>	5
9	นกโพระดกคอกสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	4
10	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	3
11	นกปรอดคอสาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	3
12	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	3
13	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	3
14	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	3
15	นกกระทาดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	2
16	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	2
17	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	2
18	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	2
19	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	2
20	นกกระจับธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	2
21	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	2
22	นกเอี้ยงถ้ำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	2
23	นกเด้าดินสวน	<i>Anthus hodgsoni</i>	2
24	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	1
25	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	1
26	นกห้วงขวานสีน้ำตาลทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	1
27	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	1
28	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	1
29	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	1
30	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	1
31	นกเด้าลมหลังเทา	<i>Motacilla cinerea</i>	1

7. เส้นทางศึกษาธรรมชาติดงตัว – มอสิงโต

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i>	12
2	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	10
3	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	6
4	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	4
5	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	4
6	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	4
7	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	4
8	นกยางเปี่ย	<i>Egretta garzetta</i>	3
9	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	3
10	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	3
11	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	3
12	นกแซงแซวหงอนขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	3
13	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	3
14	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	3
15	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	3
16	นกกระจัดขาสั้น	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	3
17	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	3
18	นกกระจายวงตาสีทองหางสีเรียบ	<i>Seicercus soror</i>	3
19	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	3
20	นกกินปลือกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	3
21	นกกระจอกตาล	<i>Passer flaveolus</i>	3
22	นกเด้าดินทุ่งเล็ก	<i>Anthus rufulus</i>	3
23	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i>	2
24	เหยี่ยวนกเขาหงอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	2
25	นกหกลี้นปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	2
26	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	2
27	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	2
28	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	2
29	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	2
30	นกเลี้ยวบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	2
31	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	2
32	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	2
33	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	2
34	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	2
35	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	2
36	นกกระวีงไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	2
37	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	2
38	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	2
39	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	2

40	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	2
41	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	1
42	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	1
43	นกเค้ากระ	<i>Glaucidium brodiei</i>	1
44	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	1
45	นกตีดสุลต่าน	<i>Melanochlora sultanea</i>	1
46	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	1
47	นกนางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	1
48	นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	1
49	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	1
50	นกกาฝากสีเรียบ	<i>Dicaeum minullum</i>	1
51	นกกินปลีทางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	1

8. กิโลเมตรที่ 1 - 3 ทางขึ้นเขาเขียว

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกแว่นตาขาวสีข้างแดง	<i>Zosterops erythropleurus</i>	19
2	นกจาบดินอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	8
3	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	7
4	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	6
5	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	6
6	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	6
7	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	5
8	ไก่อีฟ้าพญาล่อ	<i>Lophura diardi</i>	4
9	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	4
10	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	4
11	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	4
12	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	4
13	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	4
14	นกกระจับคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	4
15	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	4
16	นกเขียวบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	3
17	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	3
18	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	3
19	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ	<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	3
20	นกกระจัดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	3
21	นกกินปลีหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	3
22	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	2
23	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	2
24	นกหกเล็กปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	2
25	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	2
26	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	2
27	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostriata</i>	2
28	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	2
29	นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	<i>Dinopium javanense</i>	2
30	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	2
31	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	2
32	นกอีเสือหลังเทา	<i>Lanius tephronotus</i>	2
33	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	2
34	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	2
35	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	2
36	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	2
37	นกกระจัดคิ้วดำท้องเหลือง	<i>Phylloscopus ricketti</i>	2
38	นกปรอดโองเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	2

39	นกกระรางสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	2
40	นกกระรางคอดำ	<i>Dryonastes chinensis</i>	2
41	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	2
42	นกยางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	2
43	นกกินปลีแก้มสีทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i>	2
44	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	1
45	นกกาเหว่า	<i>Eudynamys scolopaceus</i>	1
46	นกเค้าโมง	<i>Glaucidium cuculoides</i>	1
47	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	1
48	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	1
49	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	1
50	นกหัวขวานสีนวลหลังทอง	<i>Chrysocolaptes guttacristatus</i>	1
51	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>	1
52	นกแซวสวรรค์	<i>Terpsiphone paradisi</i>	1
53	นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i>	1
54	นกนางแอ่นตะโพกแดง	<i>Cecropis daurica</i>	1
55	นกกระเจี๊ยบปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	1
56	นกกระวังไพรปากเหลือง	<i>Pomatorhinus schisticeps</i>	1
57	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	1
58	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	1
59	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	1
60	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	1
61	นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	1
62	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	1
63	นกกระเบื้องคอขาว	<i>Monticola gularis</i>	1
64	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	1
65	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	1

9. กิโลเมตรที่ 32 – กิโลเมตรที่ 34

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกแขวงแขวงทองขน	<i>Dicrurus hottentottus</i>	55
2	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	12
3	นกแขกเต้า	<i>Psittacula alexandri</i>	10
4	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	7
5	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	7
6	นกปรอดโองค์เมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	7
7	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	5
8	นกเขาเปลาธรรมดา	<i>Treron curvirostra</i>	5
9	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	5
10	นกแขวงแขวงสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	5
11	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	4
12	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	4
13	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	4
14	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	4
15	นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>	4
16	นกกก	<i>Buceros bicornis</i>	3
17	นกกระजิบคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	3
18	นกกระรางสร้อยคอเล็ก	<i>Garrulax monileger</i>	3
19	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	3
20	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	2
21	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i>	2
22	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>	2
23	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	2
24	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	2
25	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	2
26	นกกระจัดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	2
27	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	2
28	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	2
29	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	2
30	นกเฉีวดงหางสีน้ำตาล	<i>Tephrodornis gularis</i>	2
31	นกแอ่นทุ่งใหญ่	<i>Glareola maldivarum</i>	2
32	นกกระทาดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	1
33	ไก่อฟ้าพญาล่อ	<i>Lophura diardi</i>	1
34	เหยี่ยวกิ่งก้านน้ำตาล	<i>Aviceda jerdoni</i>	1
35	เหยี่ยวนกเขาชิดรา	<i>Accipiter badius</i>	1
36	นกโกโรโกโส	<i>Carpococcyx renauldi</i>	1
37	นกคัคคูแขวงแขว	<i>Surniculus lugubris</i>	1
38	นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i>	1
39	นกขุนแผนหัวแดง	<i>Harpactes erythrocephalus</i>	1

40	นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	1
41	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	1
42	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	1
43	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	1
44	นกเฉีวขู่ใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	1
45	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>	1
46	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	1
47	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	1
48	นกตีดัสลุด่าน	<i>Melanochlora sultanea</i>	1
49	นกกางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	1
50	นกกินปลีหางยาวคอดำ	<i>Aethopyga saturata</i>	1

10. เส้นทางศึกษาธรรมชาติหลังที่ทำการฯ ถึงค่ายหมอบุญส่ง

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล	<i>Pericrocotus cantonensis</i>	10
2	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	6
3	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	5
4	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	3
5	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	3
6	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilornis cheela</i>	2
7	นกมูม	<i>Ducula badia</i>	2
8	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	2
9	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	2
10	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	2
11	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	2
12	นกกางเขนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	2
13	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	2
14	นกยางเขียว	<i>Butorides striata</i>	1
15	เหยี่ยวนกเขาหงอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	1
16	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	1
17	นกกระเต็นน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	1
18	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>	1
19	นกเฉีวขู่ใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	1
20	นกสาลิกาเขียว	<i>Cissa chinensis</i>	1
21	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	1
22	นกกระจัดปากหนา	<i>Phylloscopus schwarzi</i>	1
23	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	1
24	นกกินแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	1
25	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	1
26	นกกระเบื้องคอขาว	<i>Monticola gularis</i>	1
27	นกกระดัดเขียว	<i>Erythrura prasina</i>	1

11. เส้นทางจากหลังค่ายสุรสวัสดิ์ – สนามกอล์ฟ

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	31
2	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i>	15
3	นกเขาใหญ่	<i>Spilopelia chinensis</i>	12
4	นกแอ่นพง	<i>Artamus fuscus</i>	12
5	นกแขกเต้า	<i>Psittacula alexandri</i>	11
6	นกกระแตแต้แว๊ด	<i>Vanellus indicus</i>	10
7	นกเอี้ยงสาธิตา	<i>Acridotheres tristis</i>	10
8	นกแซงแซวเล็กเหลือบ	<i>Dicrurus aeneus</i>	9
9	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	8
10	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	5
11	อีกา	<i>Corvus leuallantii</i>	5
12	นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว	<i>Anorrhinus tickelli</i>	4
13	นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i>	4
14	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	4
15	นกกระจุบหญ้าสีเขียว	<i>Prinia inornata</i>	4
16	นกกระรางหัวหงอก	<i>Garrulax leucolophus</i>	4
17	นกเค้าดินทุ่งเล็ก	<i>Anthus rufulus</i>	4
18	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	3
19	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	3
20	นกตะขาบทุ่ง	<i>Coracias benghalensis</i>	3
21	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	3
22	นกกระจุบธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	3
23	นกกระจุบหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	3
24	นกเขียวก้านตองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	3
25	นกยางเปี่ย	<i>Egretta garzetta</i>	2
26	นกหูกเล็กปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	2
27	นกกะเต็นน้อยธรรมดา	<i>Alcedo atthis</i>	2
28	นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i>	2
29	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	2
30	นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i>	2
31	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	2
32	นกกระจุบคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	2
33	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	2
34	นกจับแมลงคอแดง	<i>Ficedula albicilla</i>	2
35	นกกระเบื้องผา	<i>Monticola solitarius</i>	2
36	นกยอดหญ้าหัวดำ	<i>Saxicola stejnegeri</i>	2
37	นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i>	2
38	นกกระจอกตาล	<i>Passer flaveolus</i>	2

39	นกเค้าลมดง	<i>Dendronanthus indicus</i>	2
40	นกปากห่าง	<i>Anastomus oscitans</i>	1
41	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	1
42	เหยี่ยวรุ้ง	<i>Spilomis cheela</i>	1
43	เหยี่ยวนกเขาหงอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	1
44	นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i>	1
45	นกกะปูดใหญ่	<i>Centropus sinensis</i>	1
46	นกคัคคูพันธุ์หิมาลัย	<i>Cuculus saturatus</i>	1
47	นกแอ่นตาล	<i>Cypsiurus balasiensis</i>	1
48	นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i>	1
49	นกกะเต็นอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i>	1
50	นกกะเต็น้อยหลังสีน้ำเงิน	<i>Alcedo meninting</i>	1
51	นกแซงแซวหางปลา	<i>Dicrurus macrocercus</i>	1
52	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	1
53	นกปรอดโง่เมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	1
54	นกกระจิดขาสีเนื้อ	<i>Phylloscopus tenellipes</i>	1
55	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	1
56	นกกาฝากอกเพลิง	<i>Dicaeum ignipectum</i>	1
57	นกเค้าลมหลังเทา	<i>Motacilla cinerea</i>	1

12. เส้นทางจากจุดชมวิวกิโลเมตรที่ 18 – จุดชมวิวน้ำตกธารรัตนา

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	12
2	นกปรอดโง่งเมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	10
3	นกปรอดคอคลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	8
4	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	5
5	นกกระจิบคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i>	4
6	นกนางแอ่นบ้าน	<i>Hirundo rustica</i>	3
7	นกจาบดินนอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	3
8	นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i>	3
9	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	3
10	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	2
11	ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i>	1
12	นกปากห่าง	<i>Anastomus oscitans</i>	1
13	นกอินทรีดำ	<i>Ictinaetus malaiensis</i>	1
14	นกเงือกกรมช้าง	<i>Rhyticeros undulatus</i>	1
15	นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	1
16	นกโพระดกหูเขียว	<i>Megalaima faiostricta</i>	1
17	นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i>	1
18	นกเงี้ยวบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	1
19	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	1
20	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	1
21	นกแซงแซวหางป๋วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	1
22	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	1
23	นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	1
24	นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i>	1
25	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	1
26	นกกินปลือกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	1

13. เส้นทางจากน้ำตกเหวนรก – กิโลเมตรที่ 24

ลำดับที่	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	จำนวนตัว
1	นกภูหงอนทองขาว	<i>Erpornis zantholeuca</i>	12
2	นกจับแมลงสีฟ้า	<i>Eumyias thalassinus</i>	9
3	นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i>	6
4	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i>	6
5	นกกิ้งปูลอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i>	6
6	นกแก๊ก	<i>Anthracoceros albirostris</i>	5
7	นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i>	5
8	นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	5
9	นกปรอดโองค์เมืองเหนือ	<i>Alophoixus pallidus</i>	5
10	นกปรอดเล็กตาขาว	<i>Iole propinqua</i>	5
11	นกกาน้ำเล็ก	<i>Microcarbo niger</i>	4
12	นกหกลีกล้วยแดง	<i>Loriculus vernalis</i>	4
13	นกพญาไฟใหญ่	<i>Pericrocotus speciosus</i>	4
14	นกแซงแซวสีเทา	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	4
15	นกกระจัดธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i>	4
16	นกกระจัดหางขาวใหญ่	<i>Phylloscopus claudiae</i>	4
17	นกยางกรอกพันธุ์จีน	<i>Ardeola bacchus</i>	3
18	นกกิ้งแมลงอกเหลือง	<i>Macronus gularis</i>	3
19	นกหัวขวานเขียวป่าไผ่	<i>Picus vittatus</i>	2
20	นกเขียวบั้งใหญ่	<i>Coracina melaschistos</i>	2
21	นกแว่นตาขาวสีเหลืองปากซีด	<i>Zosterops everetti</i>	2
22	นกเอี้ยงถ้ำ	<i>Myophonus caeruleus</i>	2
23	นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	2
24	นกกิ้งปูลีแก้มสีทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i>	2
25	นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i>	2
26	นกกระทาดงแข้งเขียว	<i>Arborophila chloropus</i>	1
27	นกยางเขียว	<i>Butorides striata</i>	1
28	นกยางเปี่ย	<i>Egretta garzetta</i>	1
29	เหยี่ยวนกเขาหางอน	<i>Accipiter trivirgatus</i>	1
30	นกคัคคูแซงแซว	<i>Surniculus lugubris</i>	1
31	นกคัคคูเหี่ยวใหญ่	<i>Hierococcyx sparveroides</i>	1
32	นกกะเต็นน้อยหลังสีน้ำเงิน	<i>Alcedo meninting</i>	1
33	นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i>	1
34	นกโพระดกธรรมดา	<i>Megalaima lineata</i>	1
35	นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ	<i>Megalaima incognita</i>	1
36	นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i>	1
37	นกหัวขวานต่างแคะ	<i>Dendrocopos canicapillus</i>	1
38	นกเขนน้อยปีกแถบขาว	<i>Hemipus picatus</i>	1
39	นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i>	1

40	นกแซงแซวหางบ่วงเล็ก	<i>Dicrurus remifer</i>	1
41	นกจับแมลงจุกดำ	<i>Hypothymis azurea</i>	1
42	นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i>	1
43	นกกระเจี๊ยบธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i>	1
44	นกกินแมลงป่าฝน	<i>Malacocincla abbotti</i>	1
45	นกจาบดินอกลาย	<i>Pellorneum ruficeps</i>	1
46	นกกาขเหนดง	<i>Copsychus malabaricus</i>	1
47	นกจับแมลงสีคล้ำ	<i>Muscicapa sibirica</i>	1
48	นกจับแมลงสีน้ำตาล	<i>Muscicapa dauurica</i>	1
49	นกจับแมลงอกสีฟ้า	<i>Cyornis hainanus</i>	1
50	นกจับแมลงคอสีน้ำตาลแดง	<i>Cyornis banyumas</i>	1

ข้อสรุปจากการบรรยายในหัวข้อ “Bird wave แก่งคั่นกบินแมลงป่าเขาใหญ่”

บรรยายโดย คุณสมชาย นิ่มนวล นักศึกษาปริญญาเอก ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเคยศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสังคมกบินแมลงในผืนป่าเขาใหญ่ เมื่อปีช่วง พ.ศ. 2547

คลื่นนก (bird wave) เป็นปรากฏการณ์ที่นกต่างสายพันธุ์มารวมกันเป็นฝูงใหญ่ แล้วคลื่นที่หากินเป็นฝูงใหญ่ โดยนกแต่ละชนิดในคลื่นนกมีหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป เช่น ตำแหน่งผู้นำฝูง (leader species) ตำแหน่งผู้ตามฝูง (attendant species) และตำแหน่งผู้ระวังภัย (sentinel species)

1. จากการศึกษาสังคมกบินแมลงในป่าดิบแล้ง ภายในแปลงสำรวจมอสิงโต อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2545 พบนกทั้งหมด 58 ชนิด จากการเฝ้าสังเกตการณ์กลุ่มนกป่ากบินแมลงทั้งหมด 75 กลุ่ม ในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม พ.ศ. 2545
2. จำนวนตัว (individual) ของนกที่เข้าร่วมในคลื่นนก พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 12.8 ตัว/กลุ่ม ส่วนจำนวนชนิดที่เข้าร่วมในคลื่นนกโดยเฉลี่ย มีจำนวน 5.9 ชนิด/กลุ่ม และมีจำนวนนก 2.2 ตัว/ชนิด
3. ในคลื่นนกที่ประกอบด้วยนกขนาดกลาง ส่วนใหญ่พบว่ามีนกกระจ่างหัวหงอก (*Garrulax leucolophus*) เป็นผู้นำฝูง ส่วนตำแหน่งผู้ตามฝูงมีหลายชนิด เช่น นกขุนแผนหัวแดง (*Harpactes erythrocephalus*) นกหัวขวานใหญ่หงอนเหลือง (*Chrysophlegma flavinucha*) นกสาลิกาเขียว (*Cissa chinensis*) ฯลฯ ส่วนในคลื่นนกที่ประกอบด้วยนกขนาดเล็ก ตำแหน่งผู้นำฝูงยังไม่สามารถระบุได้แน่ชัด แต่คาดว่าเป็นนกเขนน้อยปีกแถบขาว (*Hemipus picatus*) ตำแหน่งผู้ตามฝูงมีหลายชนิด เช่น นกเงี้ยวบั้งใหญ่ (*Coracina melaschistos*) นกพญาไฟใหญ่ (*Pericrocotus speciosus*) นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า (*Chloropsis cochinchinensis*)
4. จากการศึกษาพบว่า นกชนิดที่ร่วมหากินในคลื่นนกจะละทิ้งอาณาเขตที่ครอบครองอยู่ชั่วคราวเพื่อเข้าร่วมหากินไปกับนกชนิดอื่นๆภายในคลื่นนก

ภาพที่ 10: การบรรยายในหัวข้อ “Bird wave แก่งคั่นกนกินแมลงป่าเขาใหญ่” โดย คุณสมชาย นิ่มนวล นักศึกษาปริญญาเอก ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. นกบางกลุ่ม เช่น กลุ่มนกกระจี๊ดในสกุล *Phylloscopus* หลายชนิดมีสีสันทึกล้ำกันมาก ส่งผลให้นกเหล่านี้ถูกมองข้ามได้ง่าย และไม่ได้ถูกจำแนกในระหว่างที่ทำการสำรวจ
2. ต้นไม้ที่เป็นพืชอาหารของนกที่กำลังออกผลในช่วงเวลาที่ทำการสำรวจ มีจำนวนไม่เท่ากันในแต่ละเส้นทาง ส่งผลให้จำนวนตัวของนกบางกลุ่มที่กินผลไม้เป็นหลัก เช่น นกเป็ดน้ำ นกปรอด และนกที่กินน้ำหวานจากดอกไม้ เช่น นกแว่นตาขาว (*Zosterops spp.*) นกแซงแซวหางออนซอน (*Dicrurus hottentottus*) มีจำนวนตัวที่นับได้ในแต่ละเส้นทางแตกต่างกันไปตามปริมาณต้นไม้ที่กำลังผลิดอกออกผลที่อยู่ในเส้นทางนั้นๆ
3. อาสาสมัครที่ทำการสำรวจมีทักษะในการจำแนกชนิดนกและเสียงร้องของนกแตกต่างกันออกไป ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจอาจมีการคาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง
4. เส้นทางสำรวจทั้ง 13 เส้นทาง ค่อนข้างจะกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ตอนกลางของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ โดยเฉพาะตามแนวถนน ไม่ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ ทำให้ข้อมูลที่ได้มาอาจจะคาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง
5. ในการสำรวจในครั้งต่อไปอาจจะทำการสำรวจทั้ง 13 เส้นทาง ให้เสร็จสิ้นภายในวันเดียวจากเดิมที่ทำการสำรวจในเส้นทางเดิมสองวัน เพราะในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลเพื่อมานำมาวิเคราะห์ สามารถทำได้รวดเร็วมากขึ้น มีความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลที่ออกมาเพิ่มขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

- สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย. 2547 บัญชีรายชื่อพื้นที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์นกในประเทศไทย. สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่งประเทศไทย และองค์กรอนุรักษ์นกสากล
- BirdLife International 2012. *Anorrhinus austeni*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>. Downloaded on **11 June 2015**.
- BirdLife International 2012. *Mulleripicus pulverulentus*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>. Downloaded on **11 June 2015**.
- BirdLife International 2013. *Buceros bicornis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2015.1. <www.iucnredlist.org>. Downloaded on **11 June 2015**.
- Lekakul, B. and P.D. Round (1991). *A guide to the birds of Thailand* Sahakarn co., Ltd. Bangkok
- Robson, Craig 2008. A Field Guide to Birds of Thailand and South-East Asia. New Holland publisher (UK) Ltd, UK.
- Upton, Nick 2015. Khao Yai National Park Checklist (279 species; updated 21/03/14) online: <http://www.thaibirding.com/checklists/khao-yai-checklist.htm> 11/6/2015